

Inštitút pre výskum
práce a rodiny

Analýza nákladov zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a materských škôl

doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

Bratislava, 2026

Inštitút pre výskum
práce a rodiny

Analýza nákladov zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a materských škôl

doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc.

Február 2026
Bratislava

Výskumná úloha:

Analýza nákladov zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a materských škôl

Zadávatel': Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,

Zodpovedný riešiteľ: Doc. PhDr. Rastislav Bednárík, CSc., IVPR

Obdobie riešenia výskumnej úlohy: január 2025 - december 2025

Uloženie výstupu: Inštitút pre výskum práce a rodiny, Župné námestie 5-6, 812 41 Bratislava

<http://www.ivpr.gov.sk>

Forma archivácie: printová a elektronická, vo Worde

Počet výtlačkov: 5 (päť)

Text neprešiel jazykovou korektúrou.

Abstrakt

Štúdia podáva výsledky troch prieskumov financovania predškolských zariadení. V prvom prieskume boli analyzované údaje o štruktúre príjmov a výdavkov 104 jaslí zriadených 37 mestami/obcami a 67 neverejnými zriaďovateľmi (cca polovica zaregistrovaných jaslí). Ukázalo sa, že nákladovosť miest a obcí na prevádzku jasí je vyššia - ročne priemerne vynaložia na 1 dieťa 5812 Eur, kým neverejní poskytovatelia vystačili s 3581 Eur ročne. V druhej časti sa prieskum zameriava na analýzu nákladovosti zariadení materských škôl. Tu je normatív poskytnutý štátom (MŠ) na 1 dieťa na úrovni 3895 Eur ročne v 2041 obciach /mestách u štátnych zriaďovateľov, 3562 Eur ročne u 250 súkromných a 3444 Eur ročne u 52 cirkevných zriaďovateľov. V tretej časti sú uvedené výsledky prieskumu financovania 146 súkromných materských škôl (z údajov záverečných účtov). Zatiaľ čo verejné materské školy sú finančne poddimenzované a väčšinou hospodária so stratami, súkromné materské školy hospodária s vyššími nákladmi (v priemere ročne je to 7062 Eur na 1 dieťa) a sú v zisku.

Kľúčové slová

Náklady na činnosť zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku, Jasle, Normatív na činnosť materských škôl, Poskytovatelia starostlivosti – mestá, obce, neverejní poskytovatelia, súkromné organizácie, cirkevné organizácie

Abstract

The study presents the results of three surveys of preschool facilities financing. The first survey analyzed data on the structure of income and expenses of 104 nurseries established by 37 cities/municipalities and 67 non-public founders (approximately half of registered nurseries). It turned out that the cost of operating nurseries for cities and municipalities is higher - they spend an average of 5,812 Euros per child per year, while non-public providers managed with 3,581 Euros per year. In the second part, the survey focuses on the analysis of the cost of kindergarten facilities. Here, the standard provided by the state (Ministry of education) per child is at the level of 3,895 Euros per year in 2,041 municipalities/municipalities for state founders, 3,562 Euros per year for 250 private and 3,444 Euros per year for 52 church founders. The third part presents the results of a survey of the financing of 146 private kindergartens (from the data of the final accounts). While public kindergartens are financially undersized and mostly manage with losses, private kindergartens manage with higher costs (on average per year it is 7,062 Euros per 1 child) and are profitable.

Key words

Costs of childcare facilities for children under 3 years of age, Daycare centers, Standards for kindergartens, Care providers – cities, municipalities, non-public providers, private organizations, church organizations

Obsah

Úvod	4
Kapitola I. – Prieskum financovania zariadení pre deti do troch rokov veku (detské jasle)	5
Kapitola II. – Materské školy	14
Kapitola III. – Analýza financovania súkromných materských škôl	23
Zhrnutie	36

Úvod

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, Odbor rodinnej politiky a štátnej sociálnej podpory zadal výskumnú úlohu „Analýza nákladov zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a materských škôl“. V podrobnejšom zadaní bolo uvedené: Vykonať analýzu nákladov zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku a materských škôl z pohľadu regionálnych rozdielov a veku dieťaťa. Cieľom je analyzovať finančnú dostupnosť zariadení starostlivosti o deti do troch rokov a materských škôl s ohľadom na regionálne rozdiely a vek dieťaťa. Výskum má poskytnúť prehľad o tom, aké finančné náklady vznikajú na jedno dieťa, vrátane prevádzkových a mzdových a identifikovať zdroje ich financovania. Zároveň sa zameria na regionálne rozdiely v poplatkoch za starostlivosť o deti v rôznych častiach krajiny.

Riešenie úlohy bolo zamerané na analýzu dostupných údajov. V prípade prieskumu nákladov v jasliach boli analyzované štruktúry príjmov a štruktúry výdavky uvedené v dostupných záverečných účtoch 104 organizácií (cca polovica registrovaných zariadení). V prípade materských škôl sa analýza zameriava na príjmy a výdavky zriaďovateľov uvedené v materiáloch Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR – 2033 obcí, miest a mestských častí (pritom 894 malých obcí nedostali takéto dotácie) , 8 regionálnych úradov, 250 súkromných a 52 cirkevných zriaďovateľov. Osobitne je vykonaná analýza príjmov a výdavkov súkromných materských škôl z podkladov záverečných účtov za rok 2024 uverejnených na webstránke Finstat.

Kapitola I. – Prieskum financovania zariadení pre deti do troch rokov veku (detské jasle)

Metodika

V databáze MPSVR SR sa nachádza 216 zariadení pre deti do troch rokov veku. Z tohto počtu je 157 neverejných a 59 v správe miest či obcí. Sledovali sme financovanie týchto zariadení v roku 2024.

Medzi 157 zariadeniami neverejnými je 39 takých, u ktorých nie je prístup k ich záverečným účtom. Ďalších 15 je takých, kde nemajú najnovšie záverečné účty (sú pred rokom 2021). Navyše 8 organizácií má dvojito detských jasli. Keď to spočítame, zostáva 99 organizácií, u ktorých nachádzame informácie o príjmoch a výdavkoch. Avšak ukázalo sa, že viacero takýchto neverených zariadení prevádzkuje nielen detské jasle do 3 rokov veku, ale vykonáva aj ďalšie aktivity – najčastejšie prevádzkuje aj materskú škôlku, prípadne organizujú kultúrne akcie či dokonca aj starostlivosť o staršie osoby. Takýmto spôsobom dostávame súbor 67 organizácií neverejných zariadení, ktoré majú vedené účtovníctvo len sami o sebe (čo je 42,7 % z počtu všetkých neverejných zariadení pre deti do 3 rokov). U tých zariadení, kde majú v predmete činnosti viac rozličných činností, sa nedá identifikovať špecifika financovania len tej časti zariadenia, ktorá sa zaoberá starostlivosťou o deti do 3 rokov – účtovné výkazy a záverečné účty. Medzi 59 zariadeniami pre deti do 3 rokov spravovaných mestami či obcami sú 4 v takých mestách, kde majú dvojito detských jasli.

Problémom bolo získať údaje o príjmoch a výdavkoch mestských zariadení pre deti do 3 rokov, keďže tie sú priamo spravované príslušnými mestami a nemajú samostatne vedené záverečné účty. V prevažnej väčšine prípadov sa údaje o príjmoch a výdavkoch nachádzajú ako čiastkové v rámci celkových financií mesta a bolo ich potrebné dohľadať z obsiahlych správ počítajúcich stovky strán. Navyše v 15 mestských záverečných účtoch sa nepodarilo dohľadať údaje o prevádzke detských jasli, lebo boli buď začlenené do prevádzky „sociálnych zariadení mesta“ (kde boli aj detské jasle len jedným zo spoločne financovaných zariadení), alebo sa vôbec nepodarilo vypátrať informácie o ich financovaní. Napokon sa podarilo získať údaje o financovaní mestských / obecných zariadení pre deti do 3 rokov u 37 miest/obcí (čo je 64,9 % z počtu všetkých miest kde vykonávajú svoju činnosť mestské prevádzky zariadení pre deti do 3 rokov). Vo viacerých prípadoch v zariadeniach miest a obcí sa však nepodarilo nájsť detailné údaje o príjmoch a výdavkoch – občas boli publikované len údaje o príspevkoch rodičov a z údajov o nákladoch len údaje o celkových nákladoch na činnosť.

Informácie o financovaní detských jasli sú za rok 2024.

Pre účely splnenia požiadaviek zadania bolo u každého zariadenia potrebné zistiť v akom veľkostnom type mesta či obce sa nachádza. Zisťovanie počtu obyvateľov mesta/obce muselo byť vykonané za každú organizáciu zvlášť (keďže databáza MPSVR neobsahuje veľkostný typ obce / mesta kde pôsobí príslušné zariadenie).

Informácie o počte detí boli len celkové, bez rozlíšenia podľa veku dieťaťa.

Informácie o zdrojoch financovania sa nepodarilo úplne dohľadať – viac to bolo možné len zo záverečných účtov neverejných zariadení. Avšak aj tak bolo viacero prípadov takých, že nebolo zrejmé odkiaľ príjmy pochádzajú – často aj u výkazov neverejných zariadení sa príjmy vykazovali v položke „Tržby z predaja služieb“, bez uvedenia rozsahu príspevkov platených rodičmi.

Popis výberového súboru

Tabuľka 1.1. Počet typov zariadení v jednotlivých krajoch

Typ zariadenia	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK	Spolu
Neverejný poskytovateľ	17	4	6	9	5	9	7	10	67
Mesto/obec	5	4	5	6	4	4	4	5	37
Spolu	22	8	11	15	9	13	11	15	104

Podrobnejšie popíšeme financie v 104 zariadeniach, v 67 zriadených neverejnými poskytovateľmi a v 37 zriadených obcami či mestami. Z hľadiska geografického rozloženia do analyzovaného súboru bolo zahrnutých z neverejných poskytovateľov najviac v Bratislavskom kraji (17) a potom v Košickom kraji (10), v Nitrianskom a Banskobystrickom kraji (po 9 zariadení). Relatívna menej neverejných poskytovateľov bolo zahrnutých z Prešovského kraja (7), Trenčianskeho kraja (6), Žilinského kraja (5) a Trnavského kraja (4). Z poskytovateľov zriadených mestom či obcou sa z jednotlivých krajov do analýzy dostali zariadenia pôsobiace v 4 až 6 mestách/obciach v každom kraji.

Tabuľka 1.2. Počty detí (kapacita) v jednotlivých typoch zariadení (%)

Typ zariadenia	Do 10 detí	11-20 detí	21-30 detí	31-40 detí	41-50 detí	51 + detí	Spolu (%)
Neverejný poskytovateľ	11,9	74,6	11,9	0,0	1,5	0,0	100,0
Mesto/obec	5,4	51,4	16,2	8,1	13,5	5,4	100,0
Spolu	9,6	66,3	13,5	2,9	5,8	1,9	100,0

Kapacity zariadení sú obvykle u neverejných poskytovateľov najmä od 11 do 20 detí (74,6% z nich), ale občas sa vyskytnú aj menšie zariadenia (do 10 detí – 11,9%) aj o niečo väčšie zariadenia (s kapacitou 21 až 30 detí – 11,9%). Detské jasle zriadené obcou či mestom tiež najčastejšie majú kapacitu 11 až 20 detí – 51,4% takýchto zariadení, ale nie sú zriedkavé aj kapacitne väčšie zariadenia (s 21 až 30 deťmi – 16,2%, s 31 až 40 deťmi – 8,1% či s 41 a viac deťmi – 19,9%).

Tabuľka 1.3. Počty zamestnancov v jednotlivých typoch zariadení

Typ zariadenia	1-2 zam	3-5 zam	6-10 zam	11-20 zam	21-30 zam	31 + zam	Spolu
Neverejný poskytovateľ	30	31	3	0	0	0	64
Mesto/obec	0	3	3	0	1	0	7
Spolu	30	34	6		1		71

U neverejných poskytovateľov 47% ich zariadení zamestnáva 1 až 2 zamestnancov a 48,4% ich zamestnáva 3 až 5 zamestnancov. Údaje za zariadenia zriadené mestom sú veľmi zriedkavé, ale možno predpokladať, že tu je zamestnaných o niečo viac zamestnancov ako v zariadeniach u neverejných poskytovateľov.

Tabuľka 1.4. Počty zariadení podľa veľkostného typu obce/mesta (v %)

Veľkostný typ Mesta/obce	Do 2 tis.	2-5 tis	5-10 tis	10-20 tis	20-50 tis	50-100 tis.	BA + KE	Spolu
Neverejný poskytovateľ	7,5	9,0	7,5	4,5	19,4	19,4	32,8	100,0
Mesto/obec	2,7	8,1	13,5	16,2	37,8	10,8	10,8	100,0
Spolu	5,8	8,7	9,6	8,7	26,0	16,3	25,0	100,0

V súbore sú zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov, ktoré fungujú najmä vo väčších mestách – nad 20 tisíc obyvateľov – spolu 67,3%, pritom najmä neverejné zariadenia pôsobia vo väčších mestách – 71,6%, kým mestské /obecné zariadenia sa vyskytujú aj v menších lokalitách – v obciach do 20 tisíc obyvateľov ich je 40,5% z celkového počtu mestských zariadení.

Výdavky detských jasí

V ďalšom sa budeme venovať analýze výdavkov v zariadeniach. Osobitne boli zisťované celkové výdavky a výdavky na mzdy v roku 2024.

Tabuľka 1.5. Priemerné ročné výdavky zariadení podľa typov zariadení (v Eur)

	Priemerné výdavky / rok	Počet zariadení
Neverejný poskytovateľ	55646	67
Mesto/obec	149384	37
Spolu	88995	104

V sledovaných 104 zariadeniach starostlivosti o deti do 3 rokov sa ročné výdavky (Tabuľka 1.5.) pohybovali od 11905 Eur až po 472497 Eur. V priemere na 1 zariadenie to činilo takmer 89 tisíc Eur za rok. Vyššie výdavky boli v zariadeniach spravovaných mestami / obcami – v priemere takmer 150 tisíc Eur ročne, kým u neverejných poskytovateľov to bolo priemerne ročne len vyše 55 tisíc Eur. (Rozdiel súvisí aj s tým, že v mestách sa nachádza viac zariadení s vyššími kapacitami. Avšak pravdepodobne ide aj o väčšiu úsporu na mzdách zamestnancov u neverejných poskytovateľov – viď nižšie – tabuľku o váhe miezd na celkových výdavkoch.)

Tabuľka 1.6. Priemerné ročné výdavky zariadení v jednotlivých krajoch(v Eur)

	Priemer výdavky/rok
BASK	123334
TTSK	111970
TNSK	89730
NRSK	83842
ZASK	88092
BBSK	86698
POSK	63169
KESK	52462
Spolu	88995

Údaje o priemerných ročných výdavkoch z hľadiska regionálneho rozloženia zariadení (Tabuľka 1.6.) ukazujú na vyššie náklady na západe Slovenska – priemerne na 1 zariadenie v Bratislavskom a Trnavskom kraji pripadajú výdavky vyše 123 tis. Eur, resp. takmer 112 tis. Eur, kým na východe Slovenska je to o polovicu menej – vyše 63 tis. Eur na 1 zariadenie v Prešovskom kraji a vyše 52 tis. Eur v Košickom kraji. V ostatných krajoch sa tieto priemerné ročné výdavky pohybovali okolo celoslovenského priemeru.

Tabuľka 1.7. Výdavky zariadení (v Eur za rok)

Výdavky (Eur)	Počet zariadení (%)
Do 40 tis.	20,2
Do 60 tis.	29,8
Do 80 tis.	19,7
Do 100 tis.	3,9
Do 150 tis.	10,6
Do 200 tis.	5,7
200 tis. +	10,6
Spolu	100,0

V našom súbore až polovica detských jasí (Tabuľka 1.7.) deklarovala výdavky do 60 tisíc Eur ročne. Našlo sa však aj 10,6 % zariadení, kde výdavky boli vyššie ako 200 tisíc Eur ročne.

Tabuľka 1.8. Výdavky zariadení podľa typu zariadenia (v Eur za rok)

Výdavky (Eur)	Neverejný poskytovateľ (%)	Mesto / Obec (%)
Do 40 tis.	24,4	5,4
Do 60 tis.	35,8	18,9
Do 80 tis.	22,4	13,5
Do 100 tis.	6,0	0,0
Do 150 tis.	3,0	21,6
Do 200 tis.	4,5	10,8
200 tis. +	0,0	29,7
Spolu	100,0	100,0

Ďalšie údaje (Tabuľka 1.8.) potvrdzujú vyššie náklady na prevádzku mestských (či obecných) zariadení než zariadení prevádzkovaných neverejnými poskytovateľmi. Kým v 82,6 % zariadení neverejných poskytovateľov vystačia s nákladmi do 80 tisíc Eur, s takýmito nákladmi sa stretávame len u 37,8 % mestských/obecných zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku. Naopak, viac ako 200 tisíc Eur ročne vynakladá 40,5 % mestských/obecných zariadení, ale len 4,5 % neverejných poskytovateľov.

Tabuľka 1.9. Výdavky zariadení podľa krajov (v Eur za rok)

Výdavky (Eur)	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK
Do 40 tis.	4,5	12,5	18,2	20,0	33,3	23,1	36,4	26,7
Do 60 tis.	36,4	25,0	27,3	20,0	33,3	23,1	27,3	40,0
Do 80 tis.	18,2	0,0	27,3	26,7	11,1	23,1	9,1	26,7
Do 100 tis.	0,0	12,5	9,1	6,7	0,0	0,0	9,1	0,0
Do 150 tis.	9,1	25,0	0,0	13,3	11,1	7,7	9,1	6,7
Do 200 tis.	13,6	12,5	0,0	6,7	0,0	7,7	9,1	0,0
200 tis. +	18,2	12,5	18,2	6,7	11,1	15,4	0,0	0,0
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Aj prehľad o celkových výdavkoch podľa jednotlivých krajov (Tabuľka 1.9.) potvrdzuje vyššie náklady na západe Slovenska a nižšie na východe Slovenska.

Podrobnejšia analýza výdavkov bola venovaná nákladovosti na 1 dieťa. Prepočet bol vykonaný na základe informácií o kapacitách – počtov detí – v jednotlivých zariadeniach. V tomto ukazovateli za celý súbor boli ročné náklady v priemere na 1 dieťa 4375 Eur (365 Eur mesačne).

Tabuľka 1.10. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa typu zariadenia (v Eur na rok)

	Priemer na 1 dieťa/rok
Neverejný poskytovateľ	3581
Mesto / obec	5812
Spolu	4375

Vyššie priemerné náklady na 1 dieťa (Tabuľka 1.10.) vykazovali mestské / obecné zariadenia – 5812 Eur ročne (484 Eur mesačne), kým zariadenia prevádzkované neverejnými poskytovateľmi vystačili s 3581 Eur ročne (298 Eur mesačne).

Tabuľka 1.11. Priemerné výdavky na 1 dieťa v jednotlivých krajoch (v Eur za rok)

	Priemer na 1 dieťa/rok
BASK	5461
TTSK	6344
TNSK	4228
NRSK	4252
ZASK	3921
BBSK	3915
POSK	3578
KESK	3219
Spolu	4375

Aj údaje o priemerných výdavkoch na jedno dieťa v jednotlivých krajoch (Tabuľka 1.11.) vykazujú vyššiu nákladovosť financovania detských jasí na západe Slovenska než na východe Slovenska

Tabuľka 1.12. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa kapacity detských jasí (v Eur za rok)

Kapacita zariadenia	Priemer na 1 dieťa/rok
Do 10 detí	5084
11 až 20 detí	4115
21 až 30 detí	4416
31 až 40 detí	7967
41 až 50 detí	4073
51 a viac detí	5044
Spolu	4375

Ako najnákladnejšie sa ukázali zariadenia (Tabuľka 1.12.) s kapacitou 31 až 40 detí – takmer 8 tisíc Eur v priemere ročne na jedno dieťa. Aj prevádzka veľmi malých zariadení – s kapacitou do 10 detí sa ukazuje ako nákladnejšia (vyše 5 tisíc Eur na 1 dieťa) než je priemer.

Tabuľka 1.13. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa veľkosti mesta/obce (v Eur za rok)

Veľkosť mesta / obce	Priemer na 1 dieťa/rok
Do 2 tis. obyv	4178
2 až 5 tis. obyv.	3867
5 až 10 tis. obyv.	3139
10 až 20 tis. obyv.	5764
20 až 50 tis. obyv.	4251
50 až 100 tis. obyv.	4197
Bratislava + Košice	4837
Spolu	4375

Ukázalo sa (Tabuľka 1.13.), že výrazne nákladnejšia (priemerne ročne na 1 dieťa 5764 Eur) je prevádzka detských jasí v mestách s 10 tisíc až 20 tisíc obyvateľmi, naopak, úspornejšie náklady (3139 Eur ročne na 1 dieťa) vykázali zariadenia v menších mestách s 5 tisíc až 10 tisíc obyvateľmi a v obciach/mestách s 2tisíc až 5 tisíc obyvateľmi (3867 Eur ročne na 1 dieťa).

Keďže pri zisťovaní finančnej situácie jednotlivých zariadení v roku 2024 vo veľa prípadoch (v 85,6%) boli deklarované aj osobné náklady (mzdy a odvody do poisťovních fondov spolu), bolo možné posúdiť zaťaženosť prevádzky takýchto zariadení činnosťou zamestnancov. Bol zisťovaný podiel týchto osobných nákladov na celkových nákladoch.

Tabuľka 1.14. Váha miezd v rámci celkových výdavkov (v %)

	Počet zariadení	Podiel (%)
Do 34 %	16	15,4
34,1 – 50 %	17	16,3
50,1 – 66,6 %	21	20,2
66,7 – 75 %	17	16,3
75,1 a viac %	18	17,3
Spolu	89	85,6
neodpovedali	15	14,4

Ukázalo sa (Tabuľka 1.14.), že takmer tretina zariadení (31,7%) dáva na osobné náklady menej ako polovicu celkových výdavkov. Viac ako dve tretiny celkových výdavkov ide na mzdy a odvody u ďalšej tretiny zariadení (33,6% zariadení). U 14,4% zariadení neboli uvedené výdavky na osobné náklady.

Tabuľka 1.15. Váha miezd v rámci celkových výdavkov podľa typu zariadenia (v %)

Typ zariadenia / Podiel miezd	Neverejní poskytovatelia	Mestá/obce
Do 34 %	25,0	0,0
34,1 – 50 %	21,9	12,0
50,1 – 66,6 %	29,7	8,0
66,7 – 75 %	10,9	40,0
75,1 a viac %	12,5	40,0
Spolu	100,0	100,0

Je symptomatické (Tabuľka 1.15.), že u takmer polovice (46,9%) zariadení prevádzkovaných neverejným poskytovateľom nedosahujú osobné náklady ani polovicu celkových nákladov, kým

u 80% zariadení zriadených mestom / obcou je naopak podiel výdavkov na mzdy a odvody vyšší ako 66 %.

Tabuľka 1.16.a. Váha miezd v rámci celkových výdavkov podľa veľkosti obce/mesta - Neverejní poskytovatelia (v %)

Typ zariadenia / Podiel miezd	Do 5 tis.	5 – 20 tis	20 – 50 tis.	50 – 100 tis.	BA + KE	Spolu	Spolu
Do 34 %	40,0	0,0	16,7	30,8	27,3	25,0	16
34,1 – 50 %	30,0	14,3	8,3	23,1	27,3	21,9	14
50,1 – 66,6 %	10,0	42,9	25,0	38,5	31,8	29,7	19
66,7 – 75 %	10,0	14,3	16,7	7,7	9,1	10,9	7
75,1 a viac %	10,0	28,6	33,3	0,0	4,5	12,5	8
Spolu %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Spolu –počet zar.	10	7	12	13	22		64

Je evidentné (Tabuľka 1.16.a.), že u neverejných poskytovateľov jasne je podiel miezd a odvodov nižší vo väčších mestách ako v menších mestách či obciach. Podiel osobných nákladov na celku výdavkov do 50% je v 70% zariadení v obciach do 5 tisíc obyvateľov, ale menej - v 53,9% zariadení v mestách s 50-100 tisíc obyvateľmi a v 54,6% zariadení v Bratislave a Košiciach.

Tabuľka 1.16.b. Váha miezd v rámci celkových výdavkov podľa veľkosti obce/mesta - Verejní poskytovatelia (v %)

Typ zariadenia / Podiel miezd	Do 5 tis.	5 – 20 tis	20 – 50 tis.	50 – 100 tis.	BA + KE	Spolu	Spolu
Do 34 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
34,1 – 50 %	0,0	22,2	12,5	0,0	0,0	12,0	3
50,1 – 66,6 %	0,0	11,1	15,5	0,0	0,0	8,0	2
66,7 – 75 %	100,0	33,3	37,5	66,7	25,0	40,0	10
75,1 a viac %	0,0	33,3	37,5	33,3	75,0	40,0	10
Spolu %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Spolu –počet zar.	1	9	8	3	4		25

U verejných poskytovateľov takýto trend nie je (Tabuľka 1.16.b.) – podiel miezd na celku výdavkov je vo všetkých zariadeniach vysoký, len malých mestách s 5-20 tisíc obyvateľmi dosahuje viac ako 66,7% podiel v 66,6% zariadení a v mestách s 20-50 tisíc obyvateľmi dosahuje viac ako 66,7% podiel v 75% zariadení. V mestách nad 50 tisíc obyvateľov u všetkých zariadení je podiel miezd s odvodmi na celkových výdavkoch viac ako 66,7%.

Príjmy zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku

Ako už bolo spomenuté, informácie o príjmoch sa ťažšie získavali a boli identifikované príjmy od 67 zariadení neverejných poskytovateľov a len od 20 zariadení mestských či obecných

Tabuľka 1.16. Priemerné ročné príjmy zariadení podľa typov zariadení (v Eur)

	Priemerné príjmy / rok	Počet zariadení
Neverejný poskytovateľ	62158	67
Mesto/obec	70060	20
Spolu	63975	87

Deklarované príjmy (Tabuľka 1.16.) sa pohybovali od 9558 Eur až po 472497 Eur. Priemerné ročné príjmy v zariadeniach neverejných poskytovateľov boli na úrovni vyše 62 tisíc Eur, kým v mestských či obecných zariadeniach boli o niečo vyššie – 70 tisíc Eur za rok.

Keď porovnáme priemerné ročné výdavky s príjmami, zistíme, že výdavky v priemere sú vyššie o 19020 Eur. Pritom u neverejných poskytovateľov sú naopak ročné príjmy vyššie o 6512 Eur ako ich výdavky.

Treba uviesť, že príjmy mestských zariadení sú deklarované výrazne nižšie ako ich výdavky (o 79324 Eur, teda dvakrát tak vyššie). Jeden z dôvodov je aj ten, že sa započítali príjmy len 20 mestských zariadení, kým výdavky si započítalo 37 zariadení.

Z regionálneho pohľadu (Tabuľka 1.17.) najvyššie ročné priemerné príjmy (114744 Eur) mali zariadenia fungujúce v Bratislavskom kraji, ktoré boli dvakrát tak vysoké ako v ďalších krajoch. O niečo nižšie priemerné ročné príjmy uviedli zariadenia v Žilinskom kraji.

Tabuľka 1.17. Priemerné ročné príjmy zariadení v jednotlivých krajoch(v Eur)

	Priemer príjmy /rok
BASK	114744
TTSK	51610
TNSK	50639
NRSK	53933
ZASK	43158
BBSK	49472
POSK	50803
KESK	48431
Spolu	63975

Príjmy do 40 tisíc Eur za rok (Tabuľka 1.18.) vykázalo 23,0 % zariadení, ďalších 30,8 % zariadení mali príjmy od 40 tisíc do 60 tisíc Eur, od 60 tisíc do 100 tisíc Eur príjmov ročne malo 21,1 % zariadení. Priznaných viac ako 100 tisíc Eur za rok 2024 malo ešte 8,6% zariadení, keď 16,3 % zariadení zaradených do tohto prieskumu neuviedlo svoje príjmy.

Tabuľka 1.18. Príjmy zariadení (v Eur za rok)

Príjmy (Eur)	Počet zariadení (%)
Do 20 tis.	11,5
Do 40 tis.	11,5
Do 60 tis.	30,8
Do 80 tis.	16,3
Do 100 tis.	4,8
Do 150 tis.	4,8
150 tis. +	3,8
neodpov	16,3
Spolu	100,0

Tabuľka 1.19. Priemerné príjmy na 1 dieťa podľa typu zariadenia (v Eur na rok)

	Priemer na 1 dieťa/rok
Neverejný poskytovateľ	3939
Mesto / obec	2564
Spolu	3623

Priemernú výšku príjmu na 1 dieťa (Tabuľka 1.19.) môžeme uviesť len u neverejných poskytovateľov – je to 3939 Eur ročne, čo je o 358 Eur viac ako boli ich výdavky. U mestských zariadení takéto porovnanie nie je možné, keďže v položke príjmu nemá nič uvedené takmer polovica sledovaných zariadení.

Kapitola II. – Materské školy

Materské školy na Slovensku fungujú v rozličných zostavách a podmienkach. Najčastejšie poskytujú starostlivosť o deti predškolského veku tie zariadenia, ktoré sú zriadené mestami a obcami.

Podľa rozpisu Ministerstva školstva z roku 2025 sú obciam a mestám poskytované finančné prostriedky na prevádzku MŠ podľa počtov detí, ktorým poskytujú starostlivosť. Celkove je poskytovaná takáto podpora pre 2033 obcí, miest a mestských častí a pre 8 regionálnych úradov školskej správy. Ministerstvo školstva rozpisuje tiež finančné prostriedky 250 súkromným organizáciám, ktoré prevádzkujú materské školy a 52 cirkevným organizáciám, ktoré zabezpečujú prevádzku materských škôl.

Materské školy síce najčastejšie poskytujú starostlivosť ako samostatné materské školy, ale veľmi časté sú prípady spoločnej prevádzky materských škôl s jasľami a materských škôl so základnými školami.

Tabuľka 2.1. Počty štátnych materských škôl – situácia v novembri 2025

Kraj	Štátne	Špeciálne	Zmiešané	Elokované	Spolu
Bratislavský	177	12	32	93	314
Trnavský	196	7	89	109	401
Trenčiansky	172	8	90	85	355
Nitriansky	284	6	80	77	447
Žilinský	206	13	124	115	458
Banskobystrický	267	9	88	71	435
Prešovský	365	15	121	105	606
Košický	367	19	54	51	491
Spolu	2034	92	678	706	3510

Tabuľka 2.2. Počty materských škôl zriadených súkromnými a cirkevnými organizáciami – situácia v novembri 2025

Kraj	Súkromné	S – spojené + elokované	Cirkevné	C – spojené + elokované	Spolu
Bratislavský	96	18	12	4	130
Trnavský	18	1	5	3	27
Trenčiansky	16	1	5	8	30
Nitriansky	12	1	7	11	31
Žilinský	25	5	5	8	43
Banskobystrický	22	7	2	5	36
Prešovský	31	5	10	16	62
Košický	37	5	16	10	68
Spolu	257	43	62	65	427

Celkove tak na Slovensku máme 3934 zariadení, kde sa vykonáva starostlivosť o deti v predškolskom veku: 89,2% zariadení je štátnych, kde zriaďovateľmi sú obce a mestá (z toho je 2,3% špeciálnych materských škôl); ďalej je 7,6% zariadení súkromných a 3,2% zariadení je cirkevných. Značná časť týchto zariadení je viacúčelových, kde sa poskytuje starostlivosť nielen cez materské školy, ale aj cez jasle a cez základné školy. Časť týchto zariadení je elokovaných – to znamená, že jedno zariadenie

funguje vo viacerých lokalitách či obciach. Teda počet zariadení fungujúcich ako štátne čisto len materské školy je 2034, čo je 51,7% z celkového počtu relevantných zariadení.

Čo sa týka financovania materských škôl, to je v kompetencii svojich zriaďovateľov.

V roku 2024 si každá obec určovala výšku mesačného príspevku rodičov (tzv. školného) samostatne. Napríklad v Bratislave sa sumy na jedno dieťa v jednotlivých mestských častiach pohybovali od 60 € do 90 € mesačne, v Košiciach bol poplatok stanovený na 50 € mesačne. Okrem peňazí od rodičov obce dostávali dotácie z podielových daní na prevádzku materských škôl. Obce dostávali 70 % z výnosu daní a samy rozhodovali, koľko z týchto peňazí pridelia na prevádzku škôlok. Bežné výdavky obcí na jedno dieťa v MŠ sa v tomto období pohybovali na úrovni približne 1 442 € ročne (v závislosti od regiónu a veľkosti obce).

K školnému je potrebné vždy pripočítať náklady na stravu (približne 40 € – 60 € mesačne), ak dieťa nemá nárok na dotáciu na stravu od ÚPSVR.

Od 1. januára 2026 sa systém prispôbil novému zákonu o financovaní škôl. Štát začal poskytovať priamy príspevok na výchovu a vzdelávanie aj pre deti, ktoré nie sú predškôlkami, čo malo vplyv na stabilizáciu alebo zníženie poplatkov. Mestá a obce už neplatia za deti z vlastného rozpočtu tak ako predtým, ale dostávajú od štátu presne stanovený normatív. Podiel obcí na dani z príjmu fyzických osôb sa kvôli tejto zmene znížil zo 70 % na 55,1 %, pretože náklady na škôlky prebral štátny rozpočet. Tento normatív pokrýva mzdy aj prevádzku a je vypočítaný podľa počtu detí k 15. septembru predchádzajúceho roka. Obce už nemusia dotovať bežný chod z vlastného, môžu však investovať do rozvoja budov alebo nadštandardného vybavenia z vlastných zdrojov. Príspevky od rodičov (školné) zostávajú príjmom obce, ktorý sa používa na čiastočnú úhradu nákladov.

Podrobnejšia analýza príjmov a výdavkov na činnosti materských škôl je vykonaná z podkladov uverejnených Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR. Boli využité údaje z materiálu „Predbežné normatívne určené objemy finančných prostriedkov pre zriaďovateľov materských škôl na rok 2025“ a materiálu „Príjmy a výdavky obcí na materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí v roku 2024“. Z týchto údajov boli vytvorené dve databázy.

Prvú databázu tvoria údaje o príjmoch a výdavkoch 2033 obcí a miest v roku 2024, normatívy na rok 2025 pre obce, mestá a regionálne úrady, údaje o počtoch detí, ktorým sa poskytuje v materských školách starostlivosť a údaje o počte obyvateľov príslušných obcí a miest. Na identifikáciu štruktúry príjmov a výdavkov nebol k dispozícii žiadny relevantný zdroj (prakticky je potrebné ísť do záverečných účtov obcí a miest a tam za každé zariadenie či už samostatnej materskej školy alebo spojenej materskej školy s iným zariadením (základnej školy či jaslí) hľadať príslušné položky. Treba uviesť, že nie každé zariadenie má podrobnejší rozpis príjmov a výdavkov, navyše pri spojených zariadeniach je nemožné identifikovať osobitné položky príjmov a výdavkov na starostlivosť o deti v materskej škole.

Druhú databázu tvoria údaje o normatívoch na rok 2025 pre súkromné a cirkevné zariadenia materských škôl, údaje o počtoch detí a údaje o počtoch obyvateľov spadajúcich do pôsobnosti týchto zariadení. U súkromných a cirkevných zariadení sa často vykonávajú aktivity nielen ohľadne starostlivosti o deti predškolského veku, ale aj ďalšie súvisiace aktivity pre deti či pre rodičov či starostlivosť aj o deti na základných školách – preto je prakticky nemožné identifikovať čisté náklady na prevádzku zariadenia pre účely starostlivosti v „materskej škole“.

Rozsah starostlivosti o deti v materských školách na Slovensku

V materských školách koncom roku 2024 bolo spolu 180056 detí, z toho bola zabezpečená starostlivosť v materských školách zriadených obcou, mestom alebo regionálnym úradom pre 90,1 % detí, v súkromných zariadeniach pre 6,2 % detí a v cirkevných zariadeniach pre 3,7 % detí.

Rozmiestnenia podľa krajov bolo nasledovné.

Tabuľka 2.3. Počty detí v zariadeniach

Kraj	Deti v štátnych MŠ	Deti v súkromných MŠ	Deti v cirkevných MŠ	Spolu detí
Bratislavský	23308	3948	1178	28434
Trnavský	17740	732	683	19155
Trenčiansky	17008	748	127	17883
Nitriansky	18505	517	691	19713
Žilinský	22005	1261	887	24153
Bansko-bystrický	16657	1115	515	18287
Prešovský	25901	1709	1075	28685
Košický	21047	1187	1512	23746
Spolu	162171	11217	6668	180056

Najviac detí (Tabuľka 2.3.) bolo v starostlivosti predškolských zariadení v kraji Prešovskom a Bratislavskom, najmenej v kraji Trenčianskom. V štátnych zariadeniach bolo najviac detí v Prešovskom kraji a tiež v Bratislavskom, Žilinskom a Košickom kraji. V súkromných zariadeniach bolo najviac detí v kraji Bratislavskom, najmenej v krajoch Nitrianskom, Trnavskom a Trenčianskom. V cirkevných zariadeniach bolo menej detí, o niečo viac na východnom Slovensku a v Bratislavskom kraji.

Tabuľka 2.4. Kategórie počtov detí v starostlivosti obcí/miest v krajoch

Kraj	Do 25 detí	Do 60 detí	Do 150 detí	151+ detí	Spolu
Bratislavský	8,0	20,7	33,3	37,9	100,0
Trnavský	33,2	36,7	22,7	7,4	100,0
Trenčiansky	36,4	35,9	20,1	7,6	100,0
Nitriansky	44,3	34,5	16,0	5,2	100,0
Žilinský	21,6	41,1	26,1	11,2	100,0
Bansko-bystrický	55,0	29,9	7,9	7,2	100,0
Prešovský	50,9	27,0	16,1	6,0	100,0
Košický	58,3	24,4	11,4	5,9	100,0
Spolu	42,9	31,5	17,3	8,3	100,0

Na Slovensku má najviac obcí (Tabuľka 2.4.) na starostlivosť MŠ do 25 detí (43% obcí) a často sa v obciach starajú o 26 až 60 detí (31,5% obcí). Takéto prípady sú najčastejšie v krajoch Košickom, Banskobystrickom, Prešovskom a Nitrianskom. O väčšie počty detí sa starajú v obciach a mestách v ostatných krajoch, keď najväčšie počty detí majú v starostlivosti v kraji Bratislavskom (38% obcí a miest tu má na starosť viac ako 151 detí). Je pochopiteľné, že vo väčších obciach a mestách je starostlivosť deťom v predškolskom veku poskytovaná vo viacerých zariadeniach.

Tabuľka 2.5. Starostlivosť v MŠ v štátnych zariadeniach podľa veľkosti obcí a miest

Veľkostný typ obce	Priemerný počet detí	Počet obcí	Podiel detí %
- do 500 obyv.	15,47	317	3,0
- do 1 tis. obyv.	22,93	659	9,3
- do 2 tis. obyv.	43,49	599	16,1
- do 5 tis. obyv.	91,82	307	17,4
- do 10 tis. obyv.	223,93	73	10,1
- do 20 tis. obyv.	470,51	35	10,2
- do 50 tis. obyv.	849,00	33	17,3
- do 100 tis. obyv.	1459,07	14	12,6
- nad 200 tis. obyv.	2148,67	3	4,0
Spolu	79,39	2040	100,0

Pochopiteľne, že v menších obciach je v starostlivosti materských škôl (Tabuľka 2.5.) menej detí a väčšie obce a mestá sa musia postarať o väčší počet detí – v rámci viacerých zariadení. Polovica detí je v zariadeniach v obciach od 500 obyvateľov do 10 tisíc obyvateľov, ďalších 40 % potom v mestách od 10 tisíc do 100 tisíc obyvateľov.

Tabuľka 2.6. Starostlivosť v MŠ v súkromných a cirkevných zariadeniach podľa veľkosti miest a obcí

Veľkostný typ obce	Priemerný počet detí	Počet zariadení	Podiel detí %
- do 500 obyv.	15,67	3	0,3
- do 1 tis. obyv.	32,43	7	1,3
- do 2 tis. obyv.	41,14	14	3,2
- do 5 tis. obyv.	48,39	18	4,9
- do 10 tis. obyv.	44,58	24	6,0
- do 20 tis. obyv.	42,54	26	6,2
- do 50 tis. obyv.	45,25	72	18,2
- do 100 tis. obyv.	64,52	96	34,6
- nad 200 tis. obyv.	108,0	42	25,4
Spolu	59,22	302	100,0

V súkromných a cirkevných zariadeniach (Tabuľka 2.6.) v malých obciach pripadá menší počet detí na jedného zriaďovateľa. V obciach od 1 tisíc do 50 tisíc obyvateľov pripadá na 1 súkromného či cirkevného zriaďovateľa 41 až 48 detí. Vo veľkých mestách je však v starostlivosti jedného zriaďovateľa v priemere viac ako 64 detí. Treba konštatovať, že súkromné a cirkevné materské škôlky sú zriaďované najmä v mestách nad 20 tisíc obyvateľov (pre cca 78,2 % tých detí, ktoré sú v starostlivosti súkromných či cirkevných organizácií).

Financovanie činnosti zariadení štátnych materských škôl v roku 2024

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR publikovalo informácie o príjmoch a výdavkoch obcí na prevádzku zariadení materských škôl zriadených obcami, mestami a regionálnymi úradmi za rok 2024. Nižšie uvádzame analýzu týchto údajov.

Tabuľka 2.7. Príjmy a výdavky obcí v roku 2024 na činnosť zariadení materských škôl v krajoch (v Eur)

Kraj	Príjmy obcí	Výdavky obcí	Rozdiel (P – V)
Bratislavský	65 463 554	75 856 254	-10 392 700
Trnavský	51 866 121	61 094 304	-9 228 183
Trenčiansky	49 342 599	56 688 758	-7 346 159
Nitriansky	54 255 427	63 858 553	-9 603 126
Žilinský	62 934 892	72 086 631	-9 151 739
Bansko-bystrický	50 882 503	56 651 104	-5 768 601
Prešovský	77 322 548	80 487 462	-3 164 914
Košický	63 535 211	71 595 040	-8 059 829
Spolu	475 602 855	538 318 106	-62 715 251

Príjmy obcí (Tabuľka 2.7.) v tejto oblasti činili 475,6 milióna Eur, z toho najviac v tých krajoch, kde bolo najviac detí – kraje Prešovský, Bratislavský, Košický a Žilinský. Výdavky obcí činili 538,3 milióna Eur, najviac tiež v kraji Prešovskom, Bratislavskom, Žilinskom a Košickom. Údaje ukázali, že vo všetkých krajoch obce mali vyššie výdavky ako príjmy – spolu to bol rozdiel 62,7 milióna Eur, čo je o 13,2% výdavkov viac než príjmov. Najvyšší deficit boli v obciach a mestách Bratislavského kraja (10,4 mil. Eur), ale vyše 8 miliónové deficity boli aj v kraji Trnavskom, Nitrianskom, Žilinskom a Košickom.

Tabuľka 2.8. Priemerné príjmy a výdavky na jedno dieťa v roku 2024 v krajoch (v Eur)

Kraj	Príjmy obcí	Výdavky obcí	Rozdiel (P – V)
Bratislavský	2886,29	3372,69	-486,40
Trnavský	3171,88	3595,20	-423,32
Trenčiansky	3160,11	3547,24	-387,13
Nitriansky	3346,69	3640,49	-293,80
Žilinský	3013,48	3322,41	-308,93
Bansko-bystrický	3530,23	3536,20	-5,97
Prešovský	3394,99	3208,52	-186,47
Košický	3430,58	3699,38	-268,80
Spolu	3296,38	3486,02	-189,64

V priemere príjmy na 1 dieťa boli v obciach a mestách (Tabuľka 2.8.) vykázané na úrovni vyše 3296 Eur a výdavky na úrovni vyše 3486 Eur. Mesačne to činí 274,7 Eur príjmov na 1 dieťa a 290,5 Eur výdavkov na 1 dieťa. Takýmto spôsobom na každé dieťa ročne obce a mestá doplácali priemerne vyše 189 Eur. Relatívne vyššie priemerné príjmy na 1 dieťa boli v kraji Banskobystrickom (3530 Eur) a Košickom (3431 Eur) a najmenej v kraji Bratislavskom (2886 Eur). Relatívne najvyššie priemerné výdavky na 1 dieťa vykázať v kraji Košickom (3699 Eur), Nitrianskom (3640 Eur), ale aj v kraji Trnavskom (3595 Eur), Trenčianskom (3547 Eur) a Banskobystrickom (3536 Eur). Najvyššie deficity v nákladoch na 1 dieťa boli v kraji Bratislavskom (486 Eur), Trnavskom (423 Eur) a Trenčianskom (387

Eur). Do priemerných nákladov na 1 dieťa sa najlepšie priblížili príjmy obcí a miest v kraji Banskobystrickom (rozdiel len 6 Eur).

Tabuľka 2.9. Podiel obcí/miest s priemernými príjmami a priemernými výdavkami na 1 dieťa podľa výšky nákladov

Hodnota v Eur	Príjmy	Výdavky
-do 2500	5,6	10,2
-do 2750	10,5	8,8
-do 3000	29,3	13,4
-do 3250	18,1	14,6
-do 3500	9,3	13,2
-do 3750	7,6	9,2
-do 4000	4,9	7,5
-do 4500	5,6	8,8
-do 5000	3,3	4,9
-do 7000	4,3	7,0
-viac ako 7000	0,6	1,3
-neodpov	0,8	1,1
Spolu	100,0	100,0

Najviac obcí (Tabuľka 2.9.) malo priemerné príjmy na 1 dieťa na úrovni 2500 až 3750 Eur – spolu 74,8 % z nich. Priemerné výdavky od 2500 do 3750 Eur na 1 dieťa malo 59,2 % obcí a miest – teda boli aj prípady nižších výdavkov (v 10% obcí), ale aj vyšších výdavkov – od 4000 do 7000 Eur to bolo v 20,7% obcí.

Tabuľka 2.10. Priemerné príjmy a priemerné výdavky obcí a miest na 1 dieťa v roku 2024 podľa veľkosti obce/mesta (v Eur)

Veľkostný typ obce	Príjmy obcí	Výdavky obcí	Rozdiel (P – V)
- do 500 obyv.	4048,29	3838,71	209,58
- do 1 tis. obyv.	3457,50	3599,08	-141,58
- do 2 tis. obyv.	2995,70	3330,23	-334,53
- do 5 tis. obyv.	2936,76	3246,72	-309,96
- do 10 tis. obyv.	2943,75	3195,72	-251,97
- do 20 tis. obyv.	2924,48	3449,92	-525,44
- do 50 tis. obyv.	2931,19	3518,89	-587,70
- do 100 tis. obyv.	2880,18	3653,32	-773,14
- nad 200 tis. obyv.	3264,81	4004,71	-739,90
Spolu	3296,38	3486,02	-189,64

Priemerné ročné príjmy obcí na 1 dieťa (Tabuľka 2.10.) boli najvyššie v malých obciach (4048 Eur v obciach do 500 obyvateľov a 3457 Eur v obciach s počtom obyvateľov 501 až 1000). Priemerné príjmy na 1 dieťa sa však s rastom počtu obyvateľov obce/mesta znižujú, a len u Bratislavy a Košíc mierne narastú na priemernú slovenskú úroveň. Podobne aj priemerné výdavky s rastom veľkosti obce/mesta klesajú – z úrovne 3839 Eur v obciach do 500 obyvateľov na úroveň 3196 Eur v mestečkách s 5 tisíc až 10 tisíc obyvateľmi, aby potom s rastom veľkosti miest rástli (až na úroveň 4005 Eur v Bratislave a Košiciach. Takmer vo všetkých veľkostných typoch obcí (okrem najmenších do 500 obyvateľov) boli vykázané vyššie výdavky ako príjmy.

Financovanie zariadení materských škôl – normatívy na rok 2025

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR pripravilo návrh na príspevky pre obce, mestá, regionálne správy, súkromné a cirkevné zariadenia na financovanie zariadení materských škôl v novom systéme – tzv. normatívy. Pripravilo rozpis súm na každú relevantnú obec či organizáciu, pričom zohľadnilo najmä počty detí, ktorým sa poskytuje starostlivosť. K dispozícii pre túto analýzu boli údaje na rok 2025.

Tabuľka 2.11. Normatívy na rok 2025 – celkové sumy peňazí pre MŠ v krajoch

Kraj	Príjmy obcí v roku 2024	Normatívy pre obce	Normatívy pre súkromné MŠ	Normatívy pre cirkevné MŠ
Bratislavský	65 463 554	81 943 728	12 991 523	3 971 267
Trnavský	51 866 121	64 590 483	2 557 233	2 388 723
Trenčiansky	49 342 599	61 240 390	2 449 783	411 263
Nitriansky	54 255 427	67 596 050	1 883 655	2 505 616
Žilinský	62 934 892	79 442 274	4 675 525	3 120 814
Bansko-bystrický	50 882 503	62 084 567	3 774 334	1 753 935
Prešovský	77 322 548	96 484 714	6 043 681	4 085 486
Košický	63 535 211	78 262 543	4 256 499	5 516 410
Spolu	475 602 855	591 644 749	38 632 233	23 753 514

U obcí a miest (Tabuľka 2.11.) jasne vidieť nárast objemu určených príspevkov (normatívov) oproti príjmom z predchádzajúceho roku a objem stanovených normatívov je vyšší aj oproti výdavkom z predchádzajúceho roku – vo všetkých krajoch. Najvyššie objemy prostriedkov sú určené pre MŠ do obcí, miest a regionálnych úradov v Prešovskom kraji (96,5 milióna Eur), kde je aj najväčší počet detí; vysoká suma ide aj do Bratislavského kraja (81,9 milióna Eur), do Žilinského kraja (79,4 milióna Eur) a do Košického kraja (78,3 milióna Eur).

Najviac súkromných MŠ s najvyšším počtom detí je v Bratislavskom kraji, kde je rozpísaných takmer 13 miliónov Eur. Ďalších 6 miliónov Eur je rozpísaných pre súkromné MŠ v Prešovskom kraji, 4,7 milióna Eur v Žilinskom kraji a 4,3 milióna Eur v Košickom kraji.

Čo sa týka financovania cirkevných MŠ, najvyššia suma je rozpísaná na ne v Košickom kraji (5,5 milióna Eur), Prešovskom kraji (4 milióny Eur) a v Bratislavskom kraji (4 milióny Eur).

Tabuľka 2.12. Normatívy na rok 2025 – v priemere na 1 dieťa za rok

Kraj	Normatívy pre obce	Normatívy pre súkromné MŠ	Normatívy pre cirkevné MŠ
BA	3488,41	3290,66	3371,19
Trnavský	3826,81	3493,49	3497,40
Trenčiansky	3745,87	3275,11	3238,29
Nitriansky	3919,21	3643,43	3626,07
Žilinský	3668,56	3707,79	3518,39
Bansko-bystrický	3997,32	3385,05	3405,70
Prešovský	3984,84	3536,38	3800,45
Košický	4108,30	3585,93	3648,42
Spolu	3895,17	3562,31	3444,08

Priemerný ročný normatív na 1 dieťa (Tabuľka 2.12.) je v prípade dotácií pre obce/mestá na úrovni 3895 Eur, pre súkromné organizácie je to podstatne menej 3562 Eur a pre cirkevné organizácie potom ešte menej 3444 Eur (mesačne to vychádza na 324,6 Eur pre obce, 296,9 pre súkromné organizácie a 287 Eur pre cirkevné organizácie. Sú však odlišnosti v jednotlivých krajoch. Napríklad v zariadeniach MŠ obcí/miest je vyšší normatív na 1 dieťa v Košickom kraji (4108 Eur), Prešovskom kraji (3985 Eur), Banskobystrickom kraji (3997 Eur) a v Nitrianskom kraji (3919 Eur); naopak najnižší je pre zariadenia MŠ v Bratislavskom kraji (3488 Eur). V súkromných zariadeniach vychádza dotácia na 1 dieťa najvyššia v Žilinskom kraji (3708 Eur) a v Nitrianskom kraji (3643 Eur), menej v Trenčianskom kraji (3275 Eur) a v Bratislavskom kraji (3291 Eur). V cirkevných zariadeniach MŠ je najvyššia priemerná dotácia v prešovskom kraji (3800 Eur), v Košickom kraji (3648 Eur) a v Nitrianskom kraji (3626 Eur); najmenej v Trenčianskom kraji (3238 Eur) a v Bratislavskom kraji (3371 Eur).

Tabuľka 2.13. Podiel súkromných a cirkevných organizácií s priemernými normatívmi na 1 dieťa podľa výšky nákladov

Hodnota v Eur	Súkromné org.	Cirkevné org.	Štátne org.
-do 2500	2,0	0,0	1,0
-do 2750	5,2	0,0	1,2
-do 3000	10,8	1,9	2,8
-do 3250	23,2	15,4	11,0
-do 3500	24,0	34,6	21,7
-do 3750	6,8	28,8	18,6
-do 4000	10,0	7,7	12,7
-do 4500	6,8	3,8	12,5
-do 5000	3,6	3,8	7,2
-do 7000	4,8	1,9	10,6
-viac ako 7000	2,8	1,9	0,7
Spolu	100,0	100,0	100,0

Najčastejšia hodnota normatívu na 1 dieťa (Tabuľka 2.13.) je od 3000 Eur do 4000 Eur: v 64 % štátnych zariadení MŠ, v 64 % súkromných zariadení MŠ a v 86,5 cirkevných zariadení MŠ. Ale normatív na 1 dieťa vyšší ako 4000 Eur je v 31 % štátnych zariadení, ale len v 18% súkromných a 11,4 % cirkevných zariadení. Aj keď je normatív pre súkromné organizácie v priemere na jedno dieťa vyšší než pre cirkevné organizácie, v najnižších finančných kategóriách do 3000 Eur je vyšší podiel súkromných (18%) než cirkevných (1,9%) či štátnych (5%) zariadení MŠ.

Tabuľka 2.14. Priemerné normatívy na 1 dieťa pre obce a mestá a pre ostatné organizácie pre rok 2025 podľa veľkosti obce/mesta kde zariadenie pôsobí (v Eur)

Veľkostný typ obce	Normatív obcí	Normatív Súkr + Cirk
- do 500 obyv.	4581,44	6962,57
- do 1 tis. obyv.	4100,49	4445,10
- do 2 tis. obyv.	3557,77	3465,58
- do 5 tis. obyv.	3455,21	3266,43
- do 10 tis. obyv.	3460,82	3420,86
- do 20 tis. obyv.	3631,27	3656,23
- do 50 tis. obyv.	3560,84	3716,83
- do 100 tis. obyv.	3632,54	3728,34
- nad 200 tis. obyv.	6534,27	3738,13
Spolu	3893,19	3705,35

Čo sa týka normatífov na rok 2025 pre obce/mestá a regionálne úrady (Tabuľka 2.14.), vyššie sú pre prípady malých obcí do 1 tisíce obyvateľov (viac ako 4 tisíc Eur na 1 dieťa na rok) a pre veľkomestá (6534 Eur). Relatívne najnižšie normatívy – podobne ako u nákladov za rok 2024 – sú pre zariadenia MŠ v obciach od 2 tisíc do 10 tisíc obyvateľov.

Normatívy pre súkromné organizácie, ktoré majú MŠ v starostlivosti, sú za celú SR na úrovni 3707 Eur, kým pre cirkevné organizácie je to o 10 Eur menej - 3697 Eur. Takisto vyššie normatívy (nad 4000 Eur) sú pre súkromné a cirkevné zariadenia pôsobiace v malých obciach do 1 tisíc obyvateľov, nižšie pre zariadenia v obciach od 1 tisíc do 10 tisíc obyvateľov (3200 až 3400 Eur) a vyššie potom v mestách nad 20 tisíc obyvateľov (nad 3700 Eur).

Kapitola III. – Analýza financovania súkromných materských škôl

Osobitne bola zostavená databáza príjmov a výdavkov u súkromných materských škôl (SMŠ) – na základe publikovaných záverečných účtov za rok 2024 vo Finstat-e. Podarilo sa zhromaždiť údaje od 146 súkromných zriaďovateľov, čo je 58,2% všetkých súkromných MŠ, ktorým navrhlo Ministerstvo školstva poskytnúť normatív na rok 2025.

Tabuľka 3.1. Zahrnutie a nezaradenie (podľa dôvodov) SMŠ do databázy o príjmoch a výdavkoch

Kraj	Započítané	Nezapočítané	Nedostupné info	Viac aktivít	Neúplné info	Financované cez iných	Staré info
BA	50	34	14	17	2	1	
TT	13	3	2	1			
TN	9	9	7	1			1
NR	9	5	4	1			
ZI	17	12	9	2			1
BB	13	9	2	3	3		1
PV	17	16	8	3	4	1	
KE	18	17	7	7	2	1	
Spolu	146	105	53	35	11	3	3

Ako je vidieť z údajov tabuľky 3.1., najviac je údajov o financovaní SMŠ v Bratislavskom kraji, relatívne menej v krajoch Nitrianskom a Trenčianskom. Z absentujúcich zariadení ich je tiež najviac z Bratislavského kraja a tiež z Prešovského a Košického. Najčastejšími dôvodmi pre nezaradenie SMŠ do databázy bola nedostupnosť informácií o záverečnom účte a to, že dané zariadenie okrem prevádzkovania materskej školy vykonávalo aj iné aktivity (prevádzkovanie jasli, základnej školy či širšiu starostlivosť o starších či o rodiny).

Príjmy súkromných materských škôl

Ukázalo sa (Tabuľka 3.P.1), že v priemere za rok získa SMŠ 273722 Eur na svoju prevádzku. Situácia je odlišná v jednotlivých krajoch. Relatívne najvyššie priemerné príjmy 312465 Eur registrujeme v SMŠ v Bratislavskom kraji, najnižšie potom v Nitrianskom (211014 Eur) a v Trenčianskom (215471 Eur) kraji.

Tabuľka 3.P.1. Príjmy súkromných MŠ za rok 2024 – priemer na zariadenie

Kraj	Celkové príjmy	Počet SMŠ	Príjmy z tržieb	Počet SMŠ	Príjmy z dotácií	Počet SMŠ
Bratislavský	312465	50	200520	43	142069	17
Trnavský	243367	13	92655	11	149981	8
Trenčiansky	215471	9	131269	8	103737	4
Nitriansky	211014	9	86861	9	130447	4
Žilinský	248655	17	118018	15	144973	7
Bansko-bystrický	284246	13	121357	8	174490	10
Prešovský	269622	17	78407	12	195852	6
Košický	268449	18	143945	17	131633	4
Spolu	273722	146	143110	123	152392	63

Príjmy pochádzajú najmä z dvoch zdrojov. Jednak sú to príjmy z tržieb za poskytnuté služby (priemerne ročne cca 143 tisíc Eur) a ďalej príjmy z dotácií (priemerne ročne cca 152 tis. Eur). Príjmy z tržieb sú vyššie v Bratislavskom kraji (priemerne cca 200 tis. Eur), naopak nižšie v Prešovskom (78

tis. Eur), Nitrianskom (87 tis. Eur) a Trnavskom (93 tis. Eur) kraji. Príjmy z dotácií sú vyššie v Prešovskom kraji (196 tis. Eur), a tiež v Bansko-bystrickom kraji (147 tis. Eur), naopak nižšie sú Trenčianskom kraji (104 tis. Eur). Ukazuje sa, že vyšší podiel tržieb oproti dotáciám vykázali SMŠ v Bratislavskom kraji, a tiež v Trenčianskom kraji a Košickom kraji. V ostatných krajoch sú vyššie priemerné hodnoty príjmov z dotácií než z tržieb.

Treba však upozorniť, že nie všetky sledované SMŠ vykázali aj hodnoty svojich tržieb a dotácií – učinilo tak 84% zariadení v prípade tržieb a len 43 % zariadení v prípade dotácií.

Suma príjmov je dosť pestrá (Tabuľka 3.P.2.). Máme SMŠ s príjmami do 100 tisíc Eur ročne (tých je 8,2 %), ale aj SMŠ s príjmom nad 500 tisíc Eur (tých je 8,9 %). Vyše 60 % SMŠ však hospodári s príjmami od 100 tisíc do 300 tisíc Eur (závisí to najmä od veľkosti zariadenia a od počtu detí v starostlivosti).

Tabuľka 3.P.2. Počty a podiely SMŠ v príjmových kategóriách v roku 2024

Príjmy (Eur)	Počet SMŠ	Podiel SMŠ (%)
Do 100 tis.	12	8,2
100 tis. - 150 tis.	23	15,8
150 tis. - 200 tis.	27	18,5
200 tis. - 250 tis.	17	11,6
250 tis. - 300 tis.	21	14,4
300 tis. - 400 tis.	19	13,0
400 tis. - 500 tis.	14	9,6
500 tis. +	13	8,9
Spolu	146	100,0

Podrobnejšie údaje (Tabuľka 3.P.3.) však signalizujú, že vyššie príjmy sú v SMŠ vo väčších mestách – Bratislava a Košice (priemerne ročne 346 tisíc Eur na 1 zariadenie) a nízke v malých obciach – do 500 obyvateľov (78,5 tis. Eur) a do 1 tisíc obyvateľov (147 tis. Eur). Zistilo sa, že najvyššie priemerné ročné príjmy sú v obciach od 2 tisíc do 5 tisíc obyvateľov (396,4 tis. Eur).

Tabuľka 3.P.3. Priemerné príjmy SMŠ spolu a v prepočte na 1 dieťa v r. 2024 v jednotlivých veľkostných typoch miest/obcí (v Eur)

Veľkostný typ obce	Príjmy SMŠ	Počty SMŠ	PP. na 1 dieťa
- do 500 obyv.	78519	2	5384
- do 1 tis. obyv.	147016	2	9120
- do 2 tis. obyv.	181183	5	6250
- do 5 tis. obyv.	396412	12	8142
- do 10 tis. obyv.	284404	10	6994
- do 20 tis. obyv.	204379	15	6019
- do 50 tis. obyv.	268853	38	7865
- do 100 tis. obyv.	264877	46	6526
- nad 200 tis. obyv.	346185	16	7096
Spolu	273722	146	7062

Priemerne na 1 dieťa v starostlivosti súkromných materských škôl sú vykazované príjmy 7062 Eur ročne. Ak nebudeme brať do úvahy len po 2 reprezentantov SMŠ v obciach do 0,5 tisíc a do 1 tisíc obyvateľov), potom vyššie príjmy SMŠ sú v obciach od 2 tisíc do 5 tisíc obyvateľov (8142 Eur) a v mestách s počtom obyvateľov 20 tisíc až 50 tisíc (7865 Eur) a naopak nižšie sú potom príjmy SMŠ v mestách od 10 tisíc do 20 tisíc obyvateľov (6019 Eur).

Príjmová situácia SMŠ v jednotlivých krajoch (Tabuľka 3.P.4.) vyzerá tak, že v priemere na 1 dieťa sú najvyššie príjmy v týchto zariadeniach v Bratislavskom kraji (8152 Eur), vyššie než je priemer za Slovensko aj v krajoch Trenčianskom (7686 Eur) a Košickom (7516 Eur) a najnižšie v kraji Nitrianskom (5255 Eur) a kraji Žilinskom (5352 Eur).

Príjmová bilancia súkromných materských škôl pozostáva najmä z dotácií a z tržieb za poskytnuté služby. Tieto tržby SMŠ získavajú aj od rodičov detí, a sú pomerne vysoké – činia cca polovicu celkových príjmov (3853 Eur ročne priemerne na 1 dieťa), najviac v SMŠ v Bratislavskom kraji (5166 Eur) a v Trenčianskom kraji (4988 Eur), menej v Nitrianskom kraji (2018 Eur), Prešovskom kraji (2461 Eur) a v Trnavskom kraji (2645 Eur). Aj dotácie sú pomerne vysoké – tiež činia cca polovicu celkových príjmov (3654 Eur ročne priemerne na 1 dieťa) – a to v tých zariadeniach, ktoré vo svojich záverečných účtoch tieto dotácie uviedli (a tých je menej ako polovica zo započítaných zariadení). Najviac dotácií v priemere na jedno dieťa je v Košickom kraji (5517 Eur) a Prešovskom kraji (4956 Eur), menej v Žilinskom kraji (2623 Eur) a v Trenčianskom kraji (2803 Eur). V Bratislavskom kraji vychádza priemer príjmov z dotácií na 1 dieťa na 3369 Eur, čo je podstatne menej ako príjmy z tržieb. Viac sa na dotácie než na tržby spoliehajú na východe Slovenska, menej už na západe Slovenska.

Tabuľka 3.P.4. Priemerné ročné príjmy SMŠ na 1 dieťa v krajoch (v Eur)

Kraj	Priemerné príjmy na 1 dieťa	Počet SMŠ	Tržby / 1 d.	Počet SMŠ	Dotácie / 1 d.	Počet SMŠ
Bratislavský	8152	50	5166	43	3369	17
Trnavský	6145	13	2645	11	3217	8
Trenčiansky	7686	9	4988	8	2803	4
Nitriansky	5255	9	2018	9	3833	4
Žilinský	5352	17	2877	15	2623	7
Bansko-bystrický	6711	13	3558	8	3643	10
Prešovský	6678	17	2465	12	4956	9
Košický	7516	18	3734	17	5517	4
Spolu	7062	146	3853	123	3654	63

Ukazuje sa ešte, že suma príjmov (Tabuľka 3.P.5.) závisí aj od veľkosti skupiny detí, o ktoré sa SMŠ starajú. Vyššie priemerné príjmy na jedno dieťa sú v menších zariadeniach a nižšie naopak v zariadeniach, kde je viac detí. Konkrétne : suma príjmov v priemere na jedno dieťa v zariadení, kde je 16 až 25 detí je 7746 Eur ročne, ale v zariadení, kde sa starajú o 61 až 100 detí je to menej – 5726 Eur ročne – čo je rozdiel vyše 2 tisíc Eur na jedno dieťa.

Tabuľka 3.P.5. Priemerné príjmy zariadení SMŠ podľa veľkostných typov (kapacít – počtov detí) (v Eur)

Kategórie počtov detí	Priemerné príjmy na 1 dieťa	Počet SMŠ
Do 15 detí	8471	12
16 – 25 detí	7746	32
26 – 40 detí	7119	47
41 – 60 detí	6594	32
61 – 100 detí	5726	17
101 – 150 detí	6558	5
151 – 300 detí	5756	1
Spolu	7062	146

Už bolo konštatované, že najväčšiu časť príjmov súkromných materských škôl tvoria príjmy z tržieb a z dotácií. Podiel tržieb z celkových príjmov (Tabuľka 3.P.6.) tvorí jednu tretinu až dve tretiny u polovice zariadení (50,4% z nich) a takýto podiel (teda 1/3 až 2/3) je u 59,6 % zariadení u dotácií. Tržby sú málo zastúpené (do 15% z celkových príjmov) u 10,7 % SMŠ a dotácie sú málo zastúpené (do 15 % príjmov) u 6,5 % SMŠ. Príjmy takmer výlučne z tržieb (90 % a viac) má 14 % SMŠ a takmer výlučne z dotácií (nad 90 %) má 6,5 % zariadení SMŠ.

Tabuľka 3.P.6. Kategorizácia SMŠ podľa podielu tržieb a dotácií na celkových príjmoch (v %)

Podiel z celkových príjmov	SMŠ podľa príjmov z tržieb	Počet SMŠ	SMŠ podľa príjmov z dotácií	Počet SMŠ
- do 15 %	10,7	13	6,5	4
- do 33,3 %	14,0	17	6,5	4
- do 50 %	25,6	31	30,6	19
- do 66,6 %	24,8	30	29,0	18
- do 90 %	10,7	13	21,0	13
- nad 90 %	14,0	17	6,5	4
Spolu	100,0	121	100,0	62

Z pohľadu krajov (Tabuľka 3.P.7.) výrazne vyšší podiel tržieb vykazujú SMŠ v kraji Bratislavskom (61,2 % podiel na príjmoch) a viac než polovičný podiel majú tržby na príjmoch v SMŠ v kraji Trenčianskom (52,1 %). Nižší podiel tržieb na príjmoch vykazujú SMŠ v Nitrianskom kraji (39 %), Prešovskom kraji (40,9 %) a v Trnavskom kraji (42,3 %).

Tabuľka 3.P.7. Priemerné podiely tržieb a podiely dotácií z celkových príjmov SMŠ v krajoch SR (v %)

Kraj	% tržieb	Počet SMŠ	% dotácií	Počet SMŠ
Bratislavský	61,2	43	44,0	17
Trnavský	42,3	11	54,3	8
Trenčiansky	52,1	8	43,6	4
Nitriansky	39,0	9	66,3	4
Žilinský	49,6	15	54,7	7
Bansko-bystrický	48,8	8	60,6	10
Prešovský	40,9	12	64,5	6
Košický	50,4	17	66,5	4
Spolu	51,6	123	54,9	63

Čo sa týka podielu dotácií na príjmoch, tu je opačná situácia – vyšší podiel zaznamenávame v krajoch Košickom (66,5 %), Prešovskom (64,5 %) a Nitrianskom (66,3 %). Nižší podiel zas v krajoch Trenčianskom (43,6 %) a Bratislavskom (44 %).

Z hľadiska veľkosti obce / mesta, kde pôsobí súkromná materská škola (Tabuľka 3.P.8.) sa ukázalo, že v menších obciach sa tieto SMŠ viac spoliehajú na dotácie, kým vo väčších mestách sa spoliehajú aj na dotácie, ale aj na tržby. Viac ako polovičný podiel tržieb na príjmoch je v mestách od 20 tisíc do 50 tisíc obyvateľov (69,9 %) a v dvoch najväčších mestách Bratislava a Košice (59,1 %). Nízky podiel tržieb na celkových príjmoch majú SMŠ v obciach do 0,5 tisíc a do 1 tisíc obyvateľov (15,9 %, resp. 24,8 %).

Tabuľka 3.P.8. Priemerné podiely tržieb a podiely dotácií z celkových príjmov v jednotlivých veľkostných typoch obcí/miest (v %)

Veľkostný typ obce	% tržieb	Počet SMŠ	% dotácií	Počet SMŠ
- do 500 obyv.	15,9	1	66,6	1
- do 1 tis. obyv.	24,8	2	88,0	1
- do 2 tis. obyv.	43,1	4	61,5	2
- do 5 tis. obyv.	47,7	12	47,0	7
- do 10 tis. obyv.	48,1	10	54,0	2
- do 20 tis. obyv.	44,3	14	46,8	8
- do 50 tis. obyv.	69,9	29	51,9	11
- do 100 tis. obyv.	42,2	36	57,8	28
- nad 200 tis. obyv.	59,1	15	59,3	3
Spolu	51,6	123	54,9	63

Výdavky súkromných materských škôl

Výdavky zariadení súkromných materských škôl (Tabuľka 3.V.1a.) sú v priemere na úrovni 263,8 tisíc Eur ročne, a sú nižšie ako príjmy – teda SMŠ hospodária s miernymi prebytkami a len málo z nich hospodári so stratami. Pomerne najvyššie priemerné výdavky majú SMŠ v Bratislavskom kraji (298,3 tisíc Eur ročne) a pomerne nižšie sú v krajoch Trenčianskom (204,9 tisíc Eur ročne) a Nitrianskom (185,0 tisíc Eur ročne). Vyššie prebytky boli zaznamenané u SMŠ v kraji Nitrianskom, Bansko-bystrickom a Bratislavskom; naopak v strate priemerne 5,1 tisíc ročne boli SMŠ v Trnavskom kraji.

Tabuľka 3.V.1a. Priemerné výdavky SMŠ a porovnanie s príjmami za rok 2024 (v Eur)

Kraj	Priemer výdavkov za rok	Počet SMŠ	Priemer príjmov za rok		Rozdiel Príjmy - Výdavky
Bratislavský	298258	50	312465	50	14207
Trnavský	248448	13	243367	13	-5081
Trenčiansky	204878	9	215471	9	10593
Nitriansky	185036	9	211014	9	25978
Žilinský	244885	17	248655	17	3770
Bansko-bystrický	267611	13	284246	13	16635
Prešovský	263424	17	269622	17	6198
Košický	263193	18	268449	18	5256
Spolu	263764	146	273722	146	9958

Výdavky SMŠ idú najmä (Tabuľka 3.V.1b.) na osobné náklady (mzdy a s tým súvisiace odvody do poisťovních fondov). Priemerne ročne ide o sumu 147,6 tisíc Eur. Relatívne viac na osobné náklady dávajú zariadenia SMŠ v kraji Prešovskom (o 19,9 tisíc Eur) a v kraji Bansko-bystrickom (o 18,4 tisíc Eur); nižšie sú priemerné ročné osobné náklady v krajoch Nitrianskom (o 40,7 tisíc Eur) a Trenčianskom (o 29,4 tisíc Eur), čo súvisí s ich nižšími celkovými príjmami.

Významnou zložkou výdavkov sú náklady na služby – v priemere ročne na to ide 69,6 tisíc Eur (sú cca dvakrát nižšie ako osobné náklady). Vyššie náklady na služby vykazujú SMŠ v kraji Bratislavskom (o 33,3 tisíc Eur ročne ako je priemer) a v kraji Košickom (o 8,2 tisíc Eur ročne); nižšie náklady na služby sú v priemere na jedno zariadenie v kraji Prešovskom (o 35,0 tisíc Eur ročne ako je priemer), ale tiež v krajoch Nitrianskom (o 23,6 tisíc Eur ročne), Žilinskom (o 22,6 tisíc Eur ročne), Trenčianskom (o 19,0 tisíc Eur ročne) a Trnavskom (o 18,4 tisíc Eur ročne).

Tabuľka 3.V.1b. Priemer výdavkov súkromných MŠ za rok 2024 (v Eur)

Kraj	Celkové výdavky	Počet SMŠ	Výdavky na mzdy	Počet SMŠ	Výdavky na služby	Počet SMŠ
Bratislavský	298258	50	141760	50	102888	47
Trnavský	248448	13	155123	13	51198	13
Trenčiansky	204878	9	118192	9	50594	9
Nitriansky	185036	9	106905	9	43293	9
Žilinský	244885	17	157567	17	46954	17
Bansko-bystrický	267611	13	166009	12	63422	13
Prešovský	263424	17	167463	16	34618	17
Košický	263193	18	153782	18	77786	18
Spolu	263764	146	147560	144	69634	143

Výdavky zariadení SMŠ sú diferencované (Tabuľka 3.V.2.), významná skupina (20,5%) zariadení má výdavky v sume od 150,0 tisíc do 200,0 tisíc Eur. V rozmedzí 100,0 tisíc až 300,0 tisíc Eur má výdavky 59,5% zariadení. Ale je 30,1% zariadení, ktorých výdavky prekračujú hranicu 300,0 tisíc Eur ročne.

Tabuľka 3.V.2. Rozdelenie zariadení SMŠ podľa objemu výdavkov v Eur za rok

Výdavky (Eur)	Podiel zariadení (%)	Počet zariadení
Do 100 tis.	10,3	15
Do 150 tis.	14,4	21
Do 200 tis.	20,5	30
Do 250 tis.	12,3	18
Do 300 tis.	12,3	18
Do 400 tis.	11,6	17
Do 500 tis.	10,3	15
500 tis. +	8,2	12
Spolu	100,0	146

Sumy výdavkov sú rozdielne v jednotlivých krajoch (Tabuľka 3.V.3.). Vyššie výdavky zaznamenávame v Bratislavskom kraji – kde nad 300,0 tisíc Eur ročne má 42,0% zariadení a v Prešovskom kraji je takýchto zariadení 35,4%. Vyšší podiel zariadení SMŠ s výdavkami len do 150,0 tisíc Eur ročne registrujeme v kraji Nitrianskom (33,3%), Prešovskom (29,4%) a Košickom (27,8%). Zariadení s výdavkami 150,0 tisíc až 250,0 tisíc Eur ročne je viac v kraji Trenčianskom (55,6%), Nitrianskom (55,5%) a Žilinskom (41,2%).

Tabuľka 3.V.3. Objemy výdavkov SMŠ podľa krajov v Eur za rok

Výdavky (Eur)	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK	Spolu
do 100 tis.	12,0	15,4	0,0	11,1	11,8	7,7	17,6	0,0	10,3
do 150 tis.	12,0	7,7	22,2	22,2	11,8	7,7	11,8	27,8	14,4
do 200 tis.	18,0	15,4	55,6	22,2	11,8	30,8	11,8	22,2	20,5
do 250 tis.	8,0	7,7	0,0	33,3	29,4	7,7	11,8	11,1	12,3
do 300 tis.	8,0	30,8	11,1	0,0	5,9	15,4	11,8	22,2	12,3
do 400 tis.	22,0	7,7	0,0	11,1	5,9	7,7	11,8	0,0	11,6
do 500 tis.	6,0	15,4	11,1	0,0	17,6	23,1	11,8	5,6	10,3
500 tis. +	14,0	0,0	0,0	0,0	5,9	0,0	11,8	11,1	8,2
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Počet SMŠ	50	13	9	9	17	13	17	18	146

Nákladovosť prevádzky zariadení SMŠ pomerne dobre vyjadruje ukazovateľ priemerných výdavkov na jedno dieťa. V priemere ročne (Tabuľka 3.V.4.) zariadenia vydávajú 6780 Eur na starostlivosť o jedno dieťa. Keď to porovnáme s výdavkami na prevádzku jaslí u neverejných prevádzkovateľov, potom je to výrazne drahšie : $6780 - 3581 = 3199$, teda takmer dvakrát toľko je náročnejšia starostlivosť o deti v materských školách než v detských jasliach v súkromnom sektore. Najvyššie priemerné výdavky na dieťa v materských školách dosiahli v sledovanom roku zariadenia v kraji Bratislavskom (7692 Eur), Košickom (7528 Eur) a Trenčianskom (7239 Eur); výrazne menej v priemere na jedno dieťa vynaložili zariadenia SMŠ v kraji Nitrianskom (4671 Eur) a Žilinskom (5255 Eur).

Tabuľka 3.V.4. Priemerné výdavky na 1 dieťa v jednotlivých krajoch (v Eur za rok)

	Priemer na 1 dieťa/rok
BASK	7692
TTSK	6200
TNSK	7239
NRSK	4671
ZASK	5255
BBSK	6322
POSK	6494
KESK	7528
Spolu	6780

V zariadeniach s menším počtom detí (Tabuľka 3.V.5.) sú priemerné jednotkové výdavky vyššie ako v zariadeniach, ktoré sa starajú o vyšší počet detí. Kým v zariadeniach s počtom do 15 detí sú výdavky na jedno dieťa 7793 Eur a v zariadeniach s počtom 16 až 25 detí na úrovni 7563 Eur ročne, v zariadeniach SMŠ, ktoré sa starajú o 60 až 100 detí, sú potom priemerné náklady na jedno dieťa 5663 Eur ročne. Platí tak, že vo väčších zariadeniach súkromných materských škôl sa ušetrí na jednotkových nákladoch.

Tabuľka 3.V.5. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa kapacity materských škôl (v Eur za rok)

Kapacita zariadenia	Priemer na 1 dieťa/rok	Počet SMŠ
do 15 detí	7793	12
16 až 25 detí	7563	32
26 až 40 detí	6799	47
41 až 60 detí	6296	32
61 až 100 detí	5663	17
101 až 150 detí	6304	5
151 až 300 detí	5480	1
Spolu	6780	146

Podľa kapacity zariadenia sa odvíja aj počet zamestnancov SMŠ. No a ukazuje sa (Tabuľka 3.V.6.), že s rastom počtu zamestnancov rastú nielen celkové náklady, ale aj jednotkové náklady na starostlivosť. V zariadení, kde pracujú 1 až 2 zamestnanci sú náklady na jedno dieťa vo výške niečo menej ako 4 tisíc Eur, avšak v zariadení, kde pracujú 5 až 9 zamestnanci a 10 až 19 zamestnanci, sú priemerné výdavky na 1 dieťa takmer 7,2 tisíc Eur ročne. Môžeme konštatovať, že síce s rastom počtu detí sa jednotkové náklady racionalizujú (mierne klesajú), avšak s rastom počtu zamestnancov zas jednotkové náklady rastú.

Tabuľka 3.V.6. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa počtu zamestnancov SMŠ (v Eur za rok)

Počet zamestnancov	Priemer na 1 dieťa/rok	Počet SMŠ
1 až 2 zam.	3984	11
3 až 4 zam.	6187	23
5 až 9 zam.	7187	68
10 až 19 zam.	7192	35
20 a viac zam.	6304	5
Spolu	5747	142

Jednotkové náklady na starostlivosť o deti v SMŠ sú diferencované podľa miesta svojej pôsobnosti – a tu neplatí úmera o raste či poklese jednotkových nákladov vzhľadom na rast či pokles počtu obyvateľov mesta/obce. Zaznamenávame (Tabuľka 3.V.7.) vyššie náklady v mestách a obciach veľkých 2 tisíc až 5 tisíc obyvateľov (8072 Eur) a v mestách od 20 tisíc do 50 tisíc obyvateľov (7361 Eur); nižšie sú potom jednotkové náklady v mestách od 10 tisíc do 20 tisíc obyvateľov (5774 Eur) a v mestách od 50 tisíc do 100 tisíc obyvateľov (6253 Eur).

Tabuľka 3.V.7. Priemerné výdavky na 1 dieťa podľa veľkosti mesta/obce (v Eur za rok)

Veľkosť mesta / obce	Priemer na 1 dieťa/rok	Počet SMŠ
- do 0,5 tis. obyv.	4947	2
- do 1 tis. obyv.	10530	2
- do 2 tis. obyv.	6429	5
- do 5 tis. obyv.	8072	12
- do 10 tis. obyv.	6465	10
- do 20 tis. obyv.	5774	15
- do 50 tis. obyv.	7361	38
- do 100 tis. obyv.	6253	46
Bratislava + Košice	6951	16
Spolu	6780	146

Pozn. – v obciach do 2 tisíc obyvateľov je málo zariadení (spolu 9) a náklady môžu navyše byť ovplyvnené osobitostami, preto s nimi neporovnávame ostatné zariadenia.

V ďalšom sa podrobnejšie pozrieme na jednotlivé zložky výdavkov.

Už bolo konštatované, že najväčšiu položku výdavkov tvoria osobné náklady – teda mzdy a poisťné odvody. Rozpočet SMŠ (Tabuľka 3.V.8.) zaťažujú v rozsahu 1/3 až 2/3 – to platí pre 62,6% zariadení. Ale pre vyše ¼ (26,8%) zariadení osobné náklady predstavujú vyše 75 % podiel z celkových výdavkov.

Tabuľka 3.V.8. Váha výdavkov na mzdy s odvodmi v rámci celkových výdavkov (v %)

Podiel výdavkov na mzdy a odv.	Počet zariadení	Podiel (%)
do 33,3 %	15	10,6
33,4 – 50 %	31	21,8
50,1 – 66,6 %	58	40,8
66,7 – 75 %	23	16,2
75,1 a viac %	15	10,6
Spolu	142	100,0

V rámci krajov je váha osobných nákladov dosť premenlivá. Menej ako polovicu (Tabuľka 3.V.9.) dávajú na mzdy a odvody SMŠ v Trnavskom kraji (46,2% zariadení), v Nitrianskom kraji (37,5% zariadení); tak nízke zaťaženie výdavkov osobnými nákladmi však nemajú zariadenia v Prešovskom kraji (len 12,6% z nich), Košickom kraji (16,7% z nich) a Žilinskom kraji (17,6% z nich). Výrazné zaťažovanie rozpočtu výdavkami na osobné náklady (viac ako 75% podiel) pozorujeme u zariadení v Trnavskom kraji (v 23,1%), ale aj v Trenčianskom kraji (u 22,2%) a v Prešovskom kraji (u 18,8%). Takpovediac komfortný podiel osobných nákladov z celkových výdavkov (cca polovičný až 2/3 podiel) majú SMŠ v Košickom kraji (u 55,6% zariadení), v Prešovskom kraji (u 43,8%), v Bansko-bystrickom kraji (u 41,7%), v Bratislavskom kraji (u 40,8% zariadení) a v Trenčianskom kraji 44,4%).

Tabuľka 3.V.9. Váha výdavkov na mzdy s odvodmi v rámci celkových výdavkov v krajoch (v %)

Podiel výdavkov na mzdy a odv.	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK	Spolu
do 33,3 %	16,3	15,4	0,0	25,0	0,0	16,7	6,3	0,0	10,6
33,4 – 50 %	30,6	30,8	22,2	12,5	17,6	16,7	6,3	16,7	21,8
50,1 – 66,6 %	40,8	23,1	44,4	37,5	35,3	41,7	43,8	55,6	40,8
66,7 – 75 %	8,2	7,7	11,1	12,5	41,2	8,3	25,0	22,2	16,2
75,1 a viac %	4,1	23,1	22,2	12,5	5,9	16,7	18,8	5,6	10,6
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Počet SMŠ	50	13	9	9	17	13	17	18	146

Celkove sa ukazuje, že v súkromných zariadeniach materských škôl nemajú až tak napätú situáciu so mzdami, ako je tomu napríklad u mestských či obecných materských škôl, kde podiel výdavkov na osobné náklady je vyšší.

Čo sa týka váhy mzdových nákladov vo výdavkoch SMŠ v jednotlivých veľkostných typoch miest a obcí, tu sa ukazuje (Tabuľka 3.V.10.), že s rastom veľkosti obce - síce sa optimalizujú celkové výdavky na jedno dieťa – ale váha mzdových nákladov rastie. Viac ako 2/3 podiel osobných nákladov na celkových výdavkoch má 9,1% SMŠ v obciach/ mestách od 2 tisíc do 5 tisíc obyvateľov, ale 20% v mestách s 5-10 tisíc obyv., 26,7% v mestách s 10-20 tisíc obyv. atď., a až 30,4% v mestách s 50-100 tisíc obyvateľmi. V najväčších mestách je tento podiel o niečo nižší – 18,8% v Bratislave a Košiciach.

Tabuľka 3.V.10. Váha výdavkov na mzdy s odvodmi v rámci celkových výdavkov podľa veľkosti mesta / obce (v %)

Podiel výdavkov na mzdy a odv.	do 0,5 tis.	do 1 tis.	do 2 tis.	do 5 tis.	do 10 tis.	do 20 tis.	do 50 tis.	do 100 tis.	BA+ KE	Spolu
do 33,3 %	0,0	0,0	0,0	9,1	10,0	13,3	8,6	15,2	6,3	10,6
33,4 – 50 %	0,0	50,0	0,0	45,5	20,0	26,7	25,7	15,2	18,8	21,8
50,1 – 66,6 %	0,0	0,0	40,0	36,4	50,0	33,3	42,9	39,1	56,3	40,8
66,7 – 75 %	100,0	50,0	20,0	9,1	10,0	20,0	17,1	13,0	12,5	16,2
75,1 a viac %	0,0	0,0	40,0	0,0	10,0	6,7	5,7	17,4	6,3	10,6
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Počet SMŠ	2	2	5	11	7	15	36	46	15	139

Z hľadiska kapacity materských škôl (Tabuľka 3.V.11.) vyššie zaťaženie rozpočtu osobnými nákladmi – viac ako 75% - zaznamenávame v kolektívoch s počtom 61-100 detí (41,1% takýchto zariadení), prípadne s počtom 101-150 detí (40%), s počtom 41-60 detí (31,3% zariadení), ale i s počtom do 15 detí (33,3% zariadení). V zariadeniach s počtom detí - do 15, 16-25 a 26-40 je znateľný nižší podiel nákladov na mzdy – do 50% (v 33,3%, 36,7% a 40% zariadení).

Tabuľka 3.V.11. Váha výdavkov na mzdy s odvodmi v rámci celkových výdavkov podľa kapacity súkromných materských škôl (v %)

Podiel výdavkov na mzdy a odv.	do 15 detí	16-25 detí	26-40 detí	41-60 detí	61-100 detí	101-150 detí	151-300 detí	Spolu	Počet SMŠ
do 33,3 %	8,3	10,0	8,9	15,6	5,9	0,0	100,0	10,6	15
33,4 – 50 %	25,0	26,7	31,1	3,1	29,4	0,0	0,0	21,8	31
50,1 – 66,6 %	33,3	53,3	33,3	50,0	23,5	60,0	0,0	40,8	58
66,7 – 75 %	25,0	6,7	15,6	21,9	17,6	20,0	0,0	16,2	23
75,1 a viac %	8,3	3,3	11,1	9,4	23,5	20,0	0,0	10,6	15
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	142
Počet SMŠ	12	30	45	32	17	5	1	142	

Pri nižšom počte zamestnancov (Tabuľka 3.V.12.) osobné náklady až tak nezaťažujú rozpočet SMŠ – ich podiel je do 50% v 54,4% zariadení s 1 až 2 zamestnancami a v 40,9% zariadení s 3 až 4 zamestnancami; v zariadeniach s viac ako 20 zamestnancami už tak nízky podiel na mzdy nepripadá. V rozmedzí 50% až 75% podielu na mzdy sa nachádzajú zariadenia s 5 až 9 zamestnancami (u 62,7% z nich), s 10 až 19 zamestnancami (57,2% z nich) a v zariadeniach s 20 a viac zamestnancami (u 80% z nich). Môžeme konštatovať, že s rastom počtu zamestnancov v zariadení zaťaženosť výdavkov mzdami a odvodmi rastie.

Tabuľka 3.V.12. Váha výdavkov na mzdy s odvodmi v rámci celkových výdavkov podľa počtu zamestnancov súkromných materských škôl (v %)

Podiel výdavkov na mzdy a odv.	1-2 zam.	3-4 zam.	5-9 zam.	10-19 zam.	20 + zam.	Spolu	Počet SMŠ
do 33,3 %	27,3	13,6	10,4	5,7	0,0	10,7	15
33,4 – 50 %	27,3	27,3	22,4	17,1	0,0	21,4	30
50,1 – 66,6 %	18,2	50,0	40,3	42,9	60,0	41,4	58
66,7 – 75 %	27,3	0,0	20,9	14,3	20,0	16,4	23
75,1 a viac %	0,0	9,1	6,0	20,0	20,0	10,0	14
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	140
Počet SMŠ	11	22	67	35	5	140	

Druhou výrazne využívanou položkou výdavkov sú náklady na služby (Tabuľka 3.V.13.). U vyše polovice zariadení (56,1%) je váha výdavkov na služby v rozmedzí od 10% do 30% celkových výdavkov. Viac ako polovicu svojich výdavkov využíva na zaplatenie služieb len 10% SMŠ.

Tabuľka 3.V.13. Váha výdavkov za služby v rámci celkových výdavkov (v %)

Podiel výdavkov na služby	Počet zariadení	Podiel (%)
do 10,0 %	18	12,9
do 20,0 %	46	33,1
do 30,0 %	32	23,0
do 40,0 %	23	16,5
do 50,0 %	6	4,3
do 60,0 %	7	5,0
60,1 % a viac	7	5,0
Spolu	139	100,0

Z regionálneho hľadiska (Tabuľka 3.V.14.) nízky podiel služieb na výdavkoch SMŠ (do 20%) zaznamenávame v kraji Prešovskom (u 81,7% zariadení), Žilinskom (u 64,7% zariadení), Nitrianskom (u 66,7% zariadení), Trenčianskom (u 55,5% zariadení) i Trnavskom (u 53,9% zariadení). Viac ako 50 % podiel výdavkov na služby je znateľný v kraji Bratislavskom (u 20% zariadení), Bansko-bystrickom (u 15,4% zariadení), ale i Nitrianskom (u 11,1% zariadení).

Tabuľka 3.V.14. Váha výdavkov za služby v rámci celkových výdavkov v krajoch (v %)

Podiel výdavkov na služby	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK	Spolu
do 10,0 %	2,2	15,4	33,3	11,1	11,8	15,4	37,5	5,9	12,9
do 20,0 %	17,8	38,5	22,2	55,6	52,9	23,1	43,8	41,2	33,1
do 30,0 %	28,9	7,7	22,2	11,1	17,6	30,8	18,8	29,4	23,0
do 40,0 %	26,7	30,8	11,1	11,1	11,8	15,4	0,0	5,9	16,5
do 50,0 %	4,4	0,0	11,1	0,0	5,9	0,0	0,0	11,8	4,3
do 60 %	11,1	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,9	5,0
60,1 a viac %	8,9	0,0	0,0	11,1	0,0	15,4	0,0	0,0	5,0
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Počet SMŠ	50	13	9	9	17	13	17	18	146

Tiež sa ukazuje, že váha výdavkov na služby v rozpočtoch SMŠ rastie s rastom veľkosti mesta (Tabuľka 3.V.15.). Rozsah služieb v rozmedzí od 20% do 40% rozpočtu v obciach s 2-5 tisíc obyvateľmi je u 27,3% zariadení, v mestách s 5-10 tisíc obyvateľmi je u 42,9% zariadení, v mestách s 10-20 tisíc obyvateľmi u 46,7% zariadení, v mestách s 20-50 tisíc obyvateľmi u 50% zariadení, aby potom u väčších miest mierne klesol – v mestách s 50-100 tisíc obyvateľmi u 37% zariadení a v BA+KE u 40% zariadení. Navyše v mestách s 5-10 tisíc obyvateľmi je váha služieb viac ako 50% celkových výdavkov u 28,6% zariadení.

Tabuľka 3.V.15. Váha výdavkov za služby v rámci celkových výdavkov podľa veľkosti mesta/obce (v%)

Podiel výdavkov na služby	do 0,5 tis.	do 1 tis.	do 2 tis.	do 5 tis.	do 10 tis.	do 20 tis.	do 50 tis.	do 100 tis.	BA+ KE	Spolu
do 10,0 %	50,0	0,0	20,0	18,2	0,0	13,3	11,1	15,2	6,7	12,9
do 20,0 %	50,0	50,0	60,0	36,4	28,6	26,7	25,0	37,0	33,3	33,1
do 30,0 %	0,0	0,0	20,0	18,2	28,6	40,0	22,2	19,6	26,7	23,0
do 40,0 %	0,0	0,0	0,0	9,1	14,3	6,7	27,8	17,4	13,3	16,5
do 50,0 %	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	6,7	2,8	2,2	13,3	4,3
do 60 %	0,0	0,0	0,0	9,1	14,3	6,7	2,8	4,3	6,7	5,0
60,1 a viac %	0,0	0,0	0,0	9,1	14,3	0,0	8,3	4,3	0,0	5,0
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Počet SMŠ	2	2	5	11	7	15	36	46	15	139

Váha ostatných výdavkových položiek je podstatne nižšia.

Podiel výdavkov na materiál a energie (Tabuľka 3.V.16.) dosahuje do 10% u 35,8% zariadení, podiel od 10% do 25% u 56,7% zariadení a podiel nad 25% je u 7,5% zariadení.

Tabuľka 3.V.16. Váha výdavkov na materiál a energie v rámci celkových výdavkov (v %)

Podiel výdavkov na mat + energ.	Počet zariadení	Podiel (%)
do 5,0 %	21	15,7
do 10,0 %	27	20,1
do 15,0 %	31	23,1
do 20,0 %	33	24,6
do 25,0 %	12	9,0
25,1 % a viac	10	7,5
Spolu	134	100,0

V krajoch (Tabuľka 3.V.17.) dávajú vyšší podiel na výdavky za materiál a energie – nad 20% - v kraji Trenčianskom (u 37,5 zariadení), Nitrianskom (u 33,3% zariadení), Banskobystrickom (u 23,1% zariadení) a Prešovskom (u 21% zariadení). Naopak menší podiel (do 10% z celku výdavkov) majú výdavky na materiál a energie v kraji Bratislavskom (u 37,8% zariadení), Trnavskom (u 33,4% zariadení), Nitrianskom (u 44,4% zariadení), Žilinskom (u 35,7% zariadení), Banskobystrickom (u 46,2% zariadení) a Košickom (u 38,9% zariadení).

Tabuľka 3.V.17. Váha výdavkov na materiál a energie v rámci celkových výdavkov v krajoch (v %)

Podiel výdavkov na mat + energ.	BASK	TTSK	TNSK	NRSK	ZASK	BBSK	POSK	KESK	Spolu
do 5,0 %	22,2	16,7	12,5	33,3	14,3	7,7	6,7	5,6	21
do 10,0 %	15,6	16,7	0,0	11,1	21,4	38,5	20,0	33,3	27
do 15,0 %	22,2	25,0	12,5	11,1	42,9	0,0	40,0	22,2	31
do 20,0 %	26,7	25,0	37,5	11,1	14,3	30,8	13,3	33,3	33
do 25,0 %	6,7	8,3	25,0	11,1	7,1	23,1	6,7	0,0	12
25,1 % a viac	6,7	8,3	12,5	22,2	0,0	0,0	13,3	5,6	10
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-
Počet SMŠ	45	12	8	9	14	13	15	18	134

Niektoré SMŠ poskytli aj údaje o výške odpisov (Tabuľka 3.V.18.) – avšak len 68 zariadení tak učinilo, čo je menej ako polovica zaradených SMŠ do výberového súboru. Preto len stručne – váha výdavkov na odpisy je nízka: do 2% z celku výdavkov tak deklarovalo 45,6% z tých 68 zariadení; od 2% do 10% z celku výdavkov potom odpisy deklarovalo 44,1% z tých 68 zariadení.

Tabuľka 3.V.18. Váha výdavkov na odpisy v rámci celkových výdavkov (v %)

Podiel výdavkov na odpisy	Počet zariadení	Podiel (%)
do 1,0 %	23	33,8
do 2,0 %	8	11,8
do 5,0 %	14	20,6
do 10,0 %	16	23,5
10,1 % a viac	7	10,3
Spolu	68	100,0

Zhrnutie

Prieskum financovania zariadení starostlivosti o deti sa zameriaval na dve inštitúcie. V prípade jaslí išlo o podrobné sledovanie a analýzu príjmov a štruktúry výdavkov za rok 2024. V prípade materských škôl boli analyzované príjmy a výdavky jednak za rok 2024 a jednak normatívy na rok 2025 stanovené Ministerstvom školstva. Osobitne boli sledované príjmy a výdavky súkromných materských škôl.

V prípade financovania jaslí na Slovensku boli využité dostupné informácie zo záverečných účtov miest a súkromných zariadení. Spolu bolo sledovaných 216 zariadení pre deti do troch rokov veku: z tohto počtu je 157 neverejných a 59 v správe miest či obcí. Avšak údaje o príjmoch a výdavkoch boli analyzované z menšieho počtu zariadení - zo súboru 37 zariadení zriadených obcami/mestami a 67 zariadení zriadených neverejnými poskytovateľmi.

Analýza financovania materských škôl bola založená na údajoch publikovaných Ministerstvom školstva.

Analýza financovania súkromných materských škôl vychádzala z údajov publikovaných záverečných účtov za rok 2024.

Na základe podrobných údajov o zariadeniach **starostlivosti o deti do 3 rokov veku** a o ich financovaní v roku 2024 môžeme konštatovať nasledovné:

Neverejní poskytovatelia prevádzkujú najmä kapacitne menšie zariadenia (do 20 detí) – 86,5% a ich finančná nákladovosť je nižšia. Ukázalo sa, že ročne priemerne vynaložia na 1 dieťa 3581 Eur (298 Eur mesačne)

Mestá a obce prevádzkujú zariadenia aj menšie, ale aj väčšie (s kapacitou nad 20 detí) – 43,2% a ich nákladovosť je vyššia. Ročne priemerne vynaložia na 1 dieťa 5812 Eur (mesačne 484 Eur).

Najviac zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku prevádzkovaných neverejnými poskytovateľmi je na západe Slovenska – v Bratislavskom kraji. Až 52,2% svojich zariadení prevádzkujú neverejní poskytovatelia v mestách nad 50 tisíc obyvateľov, kým podiel prevádzkovaných zariadení mestami/obcami v mestách nad 50 tisíc obyvateľov je 21,6%.

Z regionálneho pohľadu vyššia nákladovosť (výdavky na 1 dieťa) bola identifikovaná na západe Slovenska (v Bratislavskom kraji a Trnavskom kraji - 5461 Eur a 6344 Eur ročne) a nižšia na východe Slovenska (v Prešovskom a Košickom kraji – 3578 Eur a 3219 Eur ročne).

Ukázalo sa, že výrazne nákladnejšia (priemerne ročne na 1 dieťa 5764 Eur) je prevádzka detských jaslí v mestách s 10 tisíc až 20 tisíc obyvateľmi, naopak, úspornejšie náklady (3139 Eur ročne na 1 dieťa) vykázali zariadenia v menších mestách s 5 tisíc až 10 tisíc obyvateľmi a v obciach/mestách s 2 tisíc až 5 tisíc obyvateľmi (3867 Eur ročne na 1 dieťa).

Započítané príjmy zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku boli vyššie o cca 19 tisíc Eur ako ich výdavky. V priemere na 1 dieťa v zariadeniach u neverejných poskytovateľov boli ich príjmy vyššie ako výdavky o 358 Eur. Teda neverejní poskytovatelia okrem toho, že šetria na výdavkoch, majú aj plusové hospodárenie.

U takmer polovice (46,9%) zariadení prevádzkovaných neverejným poskytovateľom nedosahujú osobné náklady ani polovicu celkových nákladov, kým u 80% zariadení zriadených mestom / obcou je naopak podiel výdavkov na mzdy a odvody vyšší ako 66 %: môžeme konštatovať, že verejné jasle vo svojich výdavkoch sú výrazne limitované mzdami, kým neverejné jasle majú väčšiu variabilitu výdavkov s možnosťou viac využívať služby a ďalšie nákladové položky.

V takmer 4 tisíc **materských škôlkach** sa pracovníci starajú o 180 tisíc detí predškolského veku. Štát túto aktivitu dotuje sumou – deklarovaným normatívom v roku 2025 - takmer 600 miliónov Eur ročne. Dotácie idú do zariadení MŠ zriadených obcami/mestami, regionálnymi úradmi, súkromnými i cirkevnými organizáciami.

Priemerné dotácie na 1 dieťa činili podľa deklarovaného normatívu v roku 2025 pre obce/mestá a regionálne úrady 3895 Eur ročne, pre súkromné organizácie 3562 Eur ročne a pre cirkevné organizácie 3444 Eur ročne. Keď porovnáme v prípade obcí/miest situáciu pred zavedením normatívu a po ňom, aktuálny normatív je vyšší oproti príjmom zariadení o 600 eur a oproti výdavkom o vyše 400 Eur než to bolo v roku 2024. Normatív má teda zmierniť deficitné hospodárenie zariadení materských škôl zriadených obcami/mestami.

Čo sa týka **situácie v roku 2024**, relatívne vyššie priemerné príjmy na 1 dieťa boli v kraji Banskobystrickom (3530 Eur) a Košickom (3431 Eur) a najnižšie v kraji Bratislavskom (2886 Eur). Relatívne najvyššie priemerné výdavky na 1 dieťa vykázali v kraji Košickom (3699 Eur), Nitrianskom (3640 Eur), ale aj v kraji Trnavskom (3595 Eur), Trenčianskom (3547 Eur) a Banskobystrickom (3536 Eur). Najvyššie deficity v nákladoch na 1 dieťa (rozdiel medzi príjmami a výdavkami) boli v kraji Bratislavskom (486 Eur), Trnavskom (423 Eur) a Trenčianskom (387 Eur). Do priemerných nákladov na 1 dieťa sa najlepšie priblížili príjmy obcí a miest v kraji Banskobystrickom (rozdiel len 6 Eur).

Jednotkové náklady (priemerné ročné príjmy obcí na 1 dieťa) boli najvyššie v malých obciach (4048 Eur v obciach do 500 obyvateľov a 3457 Eur v obciach s počtom obyvateľov 501 až 1000). Priemerné príjmy na 1 dieťa sa však s rastom počtu obyvateľov obce/mesta znižujú, a len u Bratislavy a Košíc mierne narastú na priemernú slovenskú úroveň. Podobne aj priemerné výdavky s rastom veľkosti obce/mesta klesajú – z úrovne 3839 Eur v obciach do 500 obyvateľov na úroveň 3196 Eur v mestečkách s 5 tisíc až 10 tisíc obyvateľmi, aby potom s rastom veľkosti miest rástli (až na úroveň 4005 Eur v Bratislave a Košiciach. Takmer vo všetkých veľkostných typoch obcí (okrem najmenších do 500 obyvateľov) boli vykázané vyššie výdavky ako príjmy.

Čo sa týka **situácie v roku 2025**, normatív bol stanovený vyšší pre štátne (obecné) materské školy a nižší pre ostatné materské školy. Štát sa zjavne spolieha na to, že súkromné a cirkevné organizácie si doplnia chýbajúce prostriedky buď príspevkami rodičov malých detí, alebo inými spôsobmi.

Z pohľadu krajov, v zariadeniach MŠ obcí/miest je vyšší normatív na 1 dieťa v Košickom kraji (4108 Eur), Prešovskom kraji (3985 Eur), Banskobystrickom kraji (3997 Eur) a v Nitrianskom kraji (3919 Eur); naopak najnižší je pre zariadenia MŠ v Bratislavskom kraji (3488 Eur). V súkromných zariadeniach vychádza dotácia na 1 dieťa najvyššia v Žilinskom kraji (3708 Eur) a v Nitrianskom kraji (3643 Eur), menej v Trenčianskom kraji (3275 Eur) a v Bratislavskom kraji (3291 Eur). V cirkevných zariadeniach MŠ je najvyššia priemerná dotácia v Prešovskom kraji (3800 Eur), v Košickom kraji (3648 Eur) a v Nitrianskom kraji (3626 Eur); najmenej v Trenčianskom kraji (3238 Eur) a v Bratislavskom kraji (3371 Eur).

Z pohľadu veľkostného typu obcí a miest, sú normatívy na rok 2025 pre obce/mestá a regionálne úrady stanovené vyššie pre zariadenia v malých obciach do 1 tisíce obyvateľov (viac ako 4 tisíc Eur na 1 dieťa na rok) a vo veľkomestách (6534 Eur). Relatívne najnižšie normatívy – podobne ako u nákladov za rok 2024 – sú stanovené pre štátne (obecné) zariadenia MŠ v obciach s počtom obyvateľov od 2 tisíc do 5 tisíc a od 5 tisíc do 10 tisíc (3455 resp. 3461 Eur).

Vyššie normatívy (nad 4000 Eur) sú stanovené pre súkromné a cirkevné zariadenia pôsobiace v malých obciach do 1 tisíc obyvateľov, nižšie pre takéto zariadenia v obciach od 1 tisíc do 10 tisíc obyvateľov (3200 až 3400 Eur) a vyššie potom v mestách nad 20 tisíc obyvateľov (nad 3700 Eur).

Záverečné účty súkromných materských škôl za rok 2024 však poskytujú pohľad na vyššiu úroveň príjmov a výdavkov, než ako je to definované v normatívoch na rok 2025. Priemerné príjmy na jedno dieťa boli 7062 Eur a priemerné výdavky na jedno dieťa boli 6780 Eur.

Relatívny vyššie jednotkové príjmy nachádzame v zariadeniach SMŠ v Bratislavskom kraji (8152 Eur), vyššie než je priemer za Slovensko aj v krajoch Trenčianskom (7686 Eur) a Košickom (7516 Eur) a najnižšie v kraji Nitrianskom (5255 Eur) a kraji Žilinskom (5352 Eur). Vyššie príjmy SMŠ sú v obciach od 2 tisíc do 5 tisíc obyvateľov (8142 Eur) a v mestách s počtom obyvateľov 20 tisíc až 50 tisíc (7865 Eur) a naopak nižšie sú potom príjmy SMŠ v mestách od 10 tisíc do 20 tisíc obyvateľov (6019 Eur).

Vyššie priemerné príjmy na jedno dieťa sú v menších zariadeniach a nižšie naopak v zariadeniach, kde je viac detí. Konkrétne : suma príjmov v priemere na jedno dieťa v zariadení, kde je 16 až 25 detí je 7746 Eur ročne, ale v zariadení, kde sa starajú o 61 až 100 detí je to menej – 5726 Eur ročne – čo je rozdiel vyše 2 tisíc Eur na jedno dieťa. Pri rozpočítaní na väčší počet detí sa tak ušetrí na nákladoch a postačia nižšie príjmy.

Príjmová bilancia súkromných materských škôl pozostáva najmä z dotácií a z tržieb za poskytnuté služby. Tieto tržby SMŠ získavajú aj od rodičov detí, a sú pomerne vysoké – činia cca polovicu celkových príjmov (3853 Eur ročne priemerne na 1 dieťa), najviac v SMŠ v Bratislavskom kraji (5166 Eur) a v Trenčianskom kraji (4988 Eur), menej v Nitrianskom kraji (2018 Eur), Prešovskom kraji (2461 Eur) a v Trnavskom kraji (2645 Eur). Aj dotácie sú pomerne vysoké – tiež činia cca polovicu celkových príjmov (3654 Eur ročne priemerne na 1 dieťa), najviac však v Košickom kraji (5517 Eur) a Prešovskom kraji (4956 Eur), menej v Žilinskom kraji (2623 Eur) a v Trenčianskom kraji (2803 Eur). V Bratislavskom kraji vychádza priemer príjmov z dotácií na 1 dieťa na 3369 Eur, čo je podstatne menej ako príjmy z tržieb. Viac sa na dotácie než na tržby spoliehajú na východe Slovenska, menej už na západe Slovenska.

Výdavky zariadení súkromných materských škôl sú v priemere na úrovni 263,8 tisíc Eur ročne, a sú nižšie ako príjmy – teda SMŠ hospodária s miernymi prebytkami a len málo z nich hospodári so stratami. Pomerne najvyššie priemerné výdavky majú SMŠ v Bratislavskom kraji (298,3 tisíc Eur ročne) a pomerne nižšie sú v krajoch Trenčianskom (204,9 tisíc Eur ročne) a Nitrianskom (185,0 tisíc Eur ročne). Vyššie prebytky boli zaznamenané u SMŠ v kraji Nitrianskom, Bansko-bystrickom a Bratislavskom; naopak v strate priemerne 5,1 tisíc ročne boli SMŠ v Trnavskom kraji.

V priemere ročne zariadenia vydávajú 6780 Eur na starostlivosť o jedno dieťa. Keď to porovnáme s výdavkami na prevádzku jasli u neverejných prevádzkovateľov (priemerne 3581 Eur na 1 dieťa), potom je to výrazne drahšie: takmer dvakrát toľko je náročnejšia starostlivosť o deti v materských školách než v detských jasliach v súkromnom sektore. Najvyššie priemerné výdavky na dieťa v materských školách dosiahli v sledovanom roku 2024 zariadenia v kraji Bratislavskom (7692 Eur), Košickom (7528 Eur) a Trenčianskom (7239 Eur); výrazne menej v priemere na jedno dieťa vynaložili zariadenia SMŠ v kraji Nitrianskom (4671 Eur) a Žilinskom (5255 Eur).

V zariadeniach s menším počtom detí sú priemerné jednotkové výdavky vyššie ako v zariadeniach, ktoré sa starajú o vyšší počet detí. Platí, že vo väčších zariadeniach súkromných materských škôl sa ušetrí na jednotkových nákladoch. Ukazuje sa však, že s rastom počtu zamestnancov rastú nielen celkové náklady, ale aj jednotkové náklady na starostlivosť. Môžeme konštatovať, že síce s rastom počtu detí sa jednotkové náklady racionalizujú (mierne klesajú), avšak s rastom počtu zamestnancov zas jednotkové náklady rastú.

Jednotkové náklady na starostlivosť o deti v SMŠ sú diferencované podľa miesta svojej pôsobnosti – a tu neplatí úmera o raste či poklese jednotkových nákladov vzhľadom na rast či pokles počtu obyvateľov mesta/obce. Zaznamenávame vyššie náklady v mestách a obciach veľkých 2 tisíc až 5 tisíc obyvateľov (8072 Eur) a v mestách od 20 tisíc do 50 tisíc obyvateľov (7361 Eur); nižšie sú potom jednotkové náklady v mestách od 10 tisíc do 20 tisíc obyvateľov (5774 Eur) a v mestách od 50 tisíc do 100 tisíc obyvateľov (6253 Eur).

Najväčšiu položku výdavkov tvoria osobné náklady – teda mzdy a poistné odvody. Rozpočet SMŠ zaťažujú v rozsahu 1/3 až 2/3 – to platí pre 62,6% zariadení. Ale pre 26,8% zariadení osobné náklady predstavujú vyše 75 % podiel z celkových výdavkov. Výrazné zaťažovanie rozpočtu výdavkami na osobné náklady (viac ako 75% podiel) pozorujeme u zariadení v Trnavskom kraji (v 23,1%), ale aj v Trenčianskom kraji (u 22,2%) a v Prešovskom kraji (u 18,8%). Takpovediac komfortný podiel osobných nákladov z celkových výdavkov (cca polovičný až 2/3 podiel) majú SMŠ v Košickom kraji (u 55,6% zariadení), v Prešovskom kraji (u 43,8%), v Bansko-bystrickom kraji (u 41,7%), v Bratislavskom kraji (u 40,8% zariadení) a v Trenčianskom kraji 44,4%).

Celkove sa ukazuje, že v súkromných zariadeniach materských škôl nemajú až tak napätú situáciu so mzdami, ako je tomu napríklad u mestských či obecných materských škôl, kde podiel výdavkov na osobné náklady je vyšší. Ukazuje sa, že s rastom veľkosti obce - síce sa optimalizujú celkové výdavky na jedno dieťa – ale váha mzdových nákladov rastie. V zariadeniach s počtom detí - do 15, 16-25 a 26-40 je znateľný nižší podiel nákladov na mzdy – do 50% (v 33,3%, 36,7% a 40% zariadení). Platí tiež, že s rastom počtu zamestnancov v zariadení zaťaženosť výdavkov mzdami a odvodmi rastie.

Druhou výrazne využívanou položkou výdavkov sú náklady na služby. U vyše polovice zariadení (56,1%) je váha výdavkov na služby v rozmedzí od 10% do 30% celkových výdavkov. Viac ako polovicu svojich výdavkov využíva na zaplatenie služieb len 10% SMŠ.

Viac ako 50 % podiel výdavkov na služby je znateľný v kraji Bratislavskom (u 20% zariadení), Bansko-bystrickom (u 15,4% zariadení), ale i Nitrianskom (u 11,1% zariadení). Tiež sa ukazuje, že váha výdavkov na služby v rozpočtoch SMŠ rastie s rastom veľkosti mesta.